

Kibővítik a Kántor-tanítóképző Főiskolát

A harmadik vártemplomi projekt

Fotó: Nagy Tibor (archív)

A marosvásárhelyi Vártemplom és a Bernády téri Teleki-ház felújítása mellett, a nyár folyamán nekiláttak a Marosvásárhelyi Kántor-tanítóképző Főiskola Forradalom utca 6. szám alatti épülete átalakításának, bővítésének. A munkálatokról Henter György vártemplomi lelképásztor számolt be lapunknak.

Mezey Sarolta

170 ezer euró a magyar kormánytól

– A harmadik vártemplomi projektünk a Forradalom utca 6. szám alatt folyik, a volt parókia épületén, ami 25 éve ad helyet a Marosvásárhelyi Kántor-tanítóképző Főiskolának. Tudni kell, hogy a Vártemplom volt lelkészi lakása irodahelyiséget, könyvtárat és egy-két tantermet is biztosított a főiskolának. Nagyon régi, kétszáz éves épületről van szó,

(Folytatás a 4. oldalon)

Előfizetőink figyelmébe!

Az ünnepek miatt decemberben kevesebb a munkanap, ne feledjék időben megújítani az előfizetést!

Telefon: 0742-828-647.

Cipősdoboznyi meglepetés

A marosvásárhelyi Rotary Téka Club angol partnere immár négy éve a Boscombe Southbourne Rotary Club. Felhívásukra idén is sok ezer angol gyermek készített ajándékdobozt.

2.

Szülővárosa díszpolgárává avatták Bocskay Vincét

A szobrász hétfőn, pontosan 70. születésnapján vehette át az oklevelet.

5.

Marosvásárhely főterén megszűnik a lakossági parkolóberlet

Jövő év január elsejétől Marosvásárhely főterén módosulnak a parkolási díjszabások. A városi önkormányzat képviselői a 2019. szeptember 26-i 247-es számú határozattal több módosítást fogadtak el.

8.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakületünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aftnális

Számháború újratöltve

Benedek István

Közzétette a jövő évi költségvetés-tervezetét az új kormány. Utaltunk már rá, hogy ez az első komolyabb munka, amiből következtetni lehet arra, hogy mire számíthatunk az új csapat részéről, és az első jelek alapján nem különösen jobbra, mint a régi kabinetből. Ez főleg hosszabb távra nézve rossz jel.

A tervezet kapcsán eddig főleg azon vitáztak, hogy felelősségvállalással vagy parlamenti vitával fogadják-e el. Az utóbbi változat lenne a sokkal jobb megoldás, mert akkor nyíltan meg lehetne kérdezni a kormánytól, hogy ugyan milyen tudatmódosító szerek hatására álmodoznak 4,1%-os gazdasági növekedésről jövőre, amikor az uniós ősz prognózisa szerint az eurózónára érvényes becslés 1,2, a teljes unióra nézve érvényes pedig 1,4%-os bővülést valószínűsít a következő évre, ráadásul a román gazdaság teljesítménye már az ideai adatok szerint is lassul. Hogyha ugyanilyen alaposan jártak el az államháztartási bevételek tervezésénél is, akkor alapos a gyanú, hogy a várható gazdasági bővülést és a bevételeket jócskán túlbecsülték, pontosan ugyanúgy, ahogy a sokat szidott elődök is tették. De míg az előző kormány legalább megpróbálta az idén színlelni azt, hogy betartják az uniós szabályokat, és nem lépik túl a 3%-os költségvetési hiányt – ami birsággal járhat –, addig a mostani csapat már nem is próbálkozik ilyen kerteléssel. Politikai szempontból nincsenek is rászorulva, hogy ilyen finomságokkal törődjenek, mert amíg egy ilyen eljárás lezajlik a brüsszeli hivataloknál és az uniós

(Folytatás a 3. oldalon)

DECEMBER

18., szerda
A Nap kel
8 óra 1 perckor,
lenyugszik
16 óra 36 perckor.
Az év 352. napja,
hátravan 13 nap.

IDŐJÁRÁS
Nagyobb részt napos
Hőmérséklet:
max. 9°C
min. -2°C

Istenvéltessel
Ma AUGUSZTA,
holnap VIOLA napja.
VIOLA: régi magyar női
név, a latin viola, azaz ibolya
szóából.

* * *

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2019. december 17.

1 EUR	4,7769
1 USD	4,2831
100 HUF	1,4468
1 g ARANY	203,6828

Cipősdoboznyi meglepetés

Az Egyesült Királyság, Argentína és Nagysármás – ez a Maros megye peremén levő szörványtelepülés – sok ezer kilométer távolságra van egymástól. A gyermekéssel szinte felmérhetetlen távolságot mégis le tudta győzni az odafigyelés, a szeretet, az ajándékozás, öröme és elégtétele.

A marosvásárhelyi Rotary Téka Club angol partnere immár négy éve a Boscombe Soutbourne Rotary Club. Felhívásukra idén is sok ezer angol gyermek készített ajándékdobozt. Ezekből Európán át 6.100-at hoztak Marosvásárhelyre. Amint *Jeszenszky Attila*, a marosvásárhelyi klub tagja el-

mondta, a gyermekotthonok mellett a csomagokat félreeső kicsi falvakba juttatták el, hogy a rászoruló gyermekeknek örömet szerezzenek.

A három ország jótéveői, nők és férfiak, idén is gondoltak a szörványra, és kiosztották az angol gyermekek karácsonyi ajándékát rejtő cipősdobozokat Nagysármáson is. A marosvásárhelyi Rotary Téka Club banánnal kedveskedett a gyermekeknek.

Kiss Sándort és *Jeszenszky Attilát* elkísérte két angliai rotarys társuk, *Hannah Laidlow* és *Martin Ozanne* Guernsey-ből. Segítségükre volt a marosvásárhelyi sportiskolában tanuló

Santiago Zagaglia, Argentínából érkezett cserediák is. Amint *Bartha Erzsébet*, a sármási Samuil Micu Iskolaközpont igazgatóhelyettese tájékoztatót, először az elemi osztályos diákoknak osztották ki a csomagokat, akik tanítóik irányításával karácsonyi énekekkel kedveskedtek, és három kislány, *Lăcătușu Andrea*, *Lakatus Brigitta* és *Székely Klára* verset mondott. A következő megáll az óvodában volt, ahol szintén énekes előadással fogadták a vendégeket.

A nagyobb tanulók is csomagot kaptak, így Nagysármáson 104 magyar tagozaton tanuló gyermek részesült az angol vendégek ajándékában. Köszönet érte. (bodolai)

A nagyok az angol vendégekkel

Fotó: Bodolai Gyöngyi

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 8-14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Jogi tanácsadás

December 18-án, szerdán, ma délután 4 órától szerkesztőségünk marosvásárhelyi, Dózsa György utca 9. szám alatti székhelyén, a II. emeleti 57-es irodában jogi tanácsadást tart előfizetőinknek Molnár Loránd ügyvéd. Az érdeklődőket kérjük, hogy hozzák magukkal előfizetési szelvényüket és az ügyükkel kapcsolatos minden iratot.

Szoboravatás Búzásbesenyőn

Vasárnap, december 22-én 12 órakor kerül sor Pajka Károly mellszobrának leleplezésére a búzásbesenyői központi parkban. Pajka Károly az 1989-es decemberi forradalom marosvásárhelyi hősi halottja, szülőfalujában, Búzásbesenyőben van eltemetve. A mellszobor állításával a helyi közösség méltó emléket kíván állítani Pajka Károlynak, egyúttal emlékezik a 30 éve történt decemberi eseményekre.

Az uszoda ünnepi nyitvatartása

A marosvásárhelyi Mircea Birău fedett uszoda december 24. és január 3. közötti nyitvatartása a következő: december 24-e, kedd, 25-e, szerda, 26-a, csütörtök, december 31., kedd, január elseje, szerda, január másodika, csütörtök: zárva. December 27-e, péntek, december 28-a, szombat, december 29-e, vasárnap: nyitvatartás rendezés szerint. A vezetőség köszöni a megértést, és áldott karácsonyi ünnepeket, boldog új évet kíván mindenkinek.

A Kaufland karácsonyi és újévi nyitvatartása

A téli ünnepek alatt a Kaufland nyitvatartása is megváltozik. December 17-től, keddtől december 23-ig, hétfőig, valamint december 27-től december 30-ig az üzletlánc valamennyi áruházát hosszított programmal működik. A nyitási időpont áruháztól függően 7-7.30 óra, a zárási pedig 22-23.30 óra. Kedden, december 24-én, karácsony estéjén az áruházak ugyanakkor nyitnak, de hamarabb zárnak: 17-18 órakor. Szerdán, december 25-én és szerdán, január elsején az összes áruház zárva lesz. Karácsony másodnapján, december 26-án, csütörtökön és január másodikán a legtöbb áruház rövid programmal működik: 9 órakor nyit és 15-16 órakor zár, kivéve Maros megyében Szászrégent, ahol mindkét nap zárva lesz. A Kaufland Grill programja az adott áruháztól függ, december 17-e és 23-a között 9-10 órakor nyit, 20-21.30 órakor zár, 23-án és 30-án 17-19 órakor zár. Az összes Kaufland Grill zárva tart december 24-26. között és január elsején és másodikán. A legtöbb Grill december 31-én zárva lesz, amelyek nem, azok rövid programmal, 9 és 15.30 óra között tartanak nyitva.

Adománygyűjtés

A Maros megyei Ifjúsági Egyeztető Tanács (MIET) és Vincze Lóránt európai parlamenti képviselő közösen gyűjt adományt a Szent Erzsébet Egyesület és a havadtői Csáládóthton gyermekeinek. A csomagok tartalmazhatnak tartós élelmiszert (liszt, cukor, olaj, rizs, szárított zöldség, konzerv, édesség), tisztító- és tisztálkodószereket, tanfelkészítést (füzet, írószerszám, táskák, tolltartó), jó állapotban levő ruhát és cipőt. Az adományt Vincze Lóránt képviselői irodájában (Marosvásárhely, Forradalom utca 1. szám, a Köpeczi-Teleki-ház földszintjén) fogadják december 19-ig mindennap 9 és 17 óra között. További részletek a 0723-587-498-as telefonszámon.

Hírszerkesztő: Kaáli Nagy Botond

Faces – kiállítás

A HIFA-Románia Egyesület az elteltek évében több kiállítást is szervezett a fogyatékkal élők és krónikus beteg művészek munkáiból, alkotásaiból. Évente ismétlődő programunk a Rejtett Gyöngyszemek, melynek keretében fogyatékkal élő alkotóink munkáit, valamint kézműves csoportunk alkotásait tárjuk a nagyközönség elé. A legtehetségesebb alkotóink egyike

Magyarosi Zsuzsanna. Az általa készített képek megérdemelnek egy egyéni tárlatot, melynek megszervezésére és levezetésére egyesületünk vállalkozott. A Faces portrékiállítás Zsuzsanna szín- és pasztellmunkáit mutatja be, amiket az elmúlt hét évben készített. Témája a híres színészek, zenészek és kevésbé ismert arcok bemutatása. Célja: illusztrálni az emberek szépsé-

gét, szociális státusztól vagy bármely másságtól függetlenül. A kiállítás állomárai: november 25-29. között a polgármesteri hivatal; december 1-14. között a prefektúra épületében. December 21-én kiállítás-megnyitóra készülünk a K'arte egyesület kiállítótermében. Szeretettel várunk mindenkit 17 órától, hiszen nemcsak a képeket tekinthetjük meg, hanem Zsuzsával is találkozhatunk. Akinek istenadta tehetsége igazi ünnepre hangol. (közlemény)

Sorsolás pénteken 11 órakor!

A Népújság pénteken 11 órától tartja a **Bernády Házban (Horea u. 6. sz.) a Hűséges előfizető – DECEMBER nyeremény (4x100 lej a marosvásárhelyieknek és 2x100 lej a vidékieknek) és a Hűség tombola díj (100 lej) sorsolását. Minden érdeklődőt szeretettel várunk!**

RENDEZVÉNYEK

Közelmúltból történelem – 30 éve történt

A Maros Megyei Múzeum, a Kós Károly Akadémia és Novák Zoltán Csaba szenátori irodájának szervezésében december 19-én, csütörtökön 17 órától a Kultúrpalota előcsarnokában fotókiállítás nyílik Közelmúltból történelmi esemény. 30 éves '89 címmel. Ezt követően 17.30-tól a kisteremben kerekasztal-beszélgetés lesz a Madisz megalakulásának 30. évfordulója kapcsán. Részt vesznek az alapító tagok. Moderátor: dr. Novák Csaba Zoltán történész, szenátor. Bemutatják a Madisz egykori székháza homlokzatára helyezendő emléktáblát, kiállítják az alakulással kapcsolatos iratokat és dokumentumokat.

Termelők és kézművesek vására

December 20-án, pénteken 8 és 19 óra között ismét lesz a Petry Látványműhely és Múzeum udvarán Local Farmers' Market vásár. A termelők és kézművesek számos finom, egészséges és szemet gyönyörködtető termékkel készülnek ez alkalommal is, mindemellett pedig szezonális termékeket is megköszölhetnek az érdeklődők. Az ünnepi időszakra több különlegességgel is készülnek, a marosvásárhelyi Református Kollégium vegyes karának

előadását a vásárlók 12 órától hallgathatják meg a Rákóczi lépcsőnél. A forró tea és forralt bor mellett ingyen kötözött sonkát, házi süteménynek valót, sült fagyaltot és sok egyebet is megköszölhetnek és megvásárolhatnak.

Kazettás mennyezet Jedden

Advent negyedik vasárnapján, a 15 órakor kezdődő szentmise keretében a jeddi római katolikus templomban Oláh Dénes főesperes megáldja az új kazettás mennyezetet. A 65 kazettát Hegedűs Ignác készítette, ezek a maroszentgyörgyi templom kazettáinak másolatai. A szentmise végén a főesperes bemutatja Baricz Lajos Dalban mondom el című kötetét, mely 65 kazettát és 65 szonettet tartalmaz. A kazettákról dr. László Márton levéltáros beszél. Közreműködik a maroszentgyörgyi egyházközség énekkara és a Jubilate gyerekkar.

Adventi együttlétek Maroszentgyörgyön

Adventi ráhangolódás jellemzi a decemberi reggeleket a maroszentgyörgyi hátrányos helyzetű gyermekek és szüleik számára. A Gyulafehérvári Caritas szervezte lelki összejöveteleken a Caritas nappali központjába járó kisiskolás korú gyerekek és szüleik vesznek részt, akik testben és lélekben közösen készülnek fel az ünnepre. Kapcsolattartó: Récei Mária (tel. 0735-735-171).

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁMMENEDZSER: Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. APRÓHIRDETÉS: Petres Emília.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasg.ro E-mail: nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

642357800069

ISSN 1220-3475 (print)
ISSN 1584-3238 (online)

Iohannis nem támogat olyan kezdeményezéseket, amelyek újabb „törésvonalakat” nyitnak Európában

Klaus Iohannis államfő az egységes Európai Unió híve, ezért nem támogat olyan kezdeményezéseket, amelyek szerint újabb „törésvonalakat” nyitnának az unióban.

Az elnök keddi sajtóértekezletén újságírói kérdésre válaszolva a magyar miniszterelnök Temesváron elhangzott beszédére reagált így, amelyben Orbán Viktor jelezte: Magyarország készen áll, hogy a szomszédjaival, köztük Romániával, felépítsen egy új Közép-Európát.

„En az Európai Unióért szállok sikra, nem más entitásért, amelyet kisebb lépésekben és közelebb hoznánk létre. Nem hiszem, hogy új törésvonalakat kellene megnyitnunk az EU-ban, ellenkezőleg: mindannyiunknak azon kellene lehetőségeinkhez mérten dolgoznunk, hogy eltüntessük a létező törésvonalakat” – magyarázta fenntartásait a román államfő.

Iohannis kifejtette: továbbra is elkötelezett híve lesz a történelmi gyökerű,

Kelet és Nyugat között továbbra is létező, az egykori vasfüggöny nyomvonalán húzódó törésvonal felszámolásának. Úgy vélekedett, hogy enyhébb mértékben ugyan, de különböző álláspontok figyelhetők meg az EU-ban Észak és Dél között, és szerint ez ellen is tenni kell.

„Nem fogok soha részt venni az EU-n belüli részentitások létrehozásában, amelyek újabb törésvonalakat nyitnának. Ez egy olyan megközelítés, amelyet én nem fogok támogatni” – szögezte le a román elnök.

Iohannis az Egyesült Államok új bukaresti nagykövete, Adrian Zuckerman megbízólevelének átvétele alkalmából válaszolt az újságírók aktuálpolitikai kérdéseire. Ezek sorában reagáltatták Orbán Viktor beszédére, amely az 1989-es forradalom kitörésének 30. évfordulója alkalmából rendezett temesvári gálaesten szombaton hangzott el.

A kormányfő akkor arról beszélt: Magyarország ki akar törni abból a helyzetből, hogy Európa második vona-

lába tartozik, azon európai országok egyike akar lenni, ahol a legjobb élni, a legkorszerűbb technológiával akar termelni, és a világ egyik legbiztonságosabb országa akar maradni. Ezt a célkitűzést a szomszédos államokkal együtt könnyebb elérni, mint egyedül – mondta Orbán Viktor, hozzátéve: nagy szerű esélyt lát arra, hogy a jövőben románoknak és magyaroknak közös céljaik lehessenek.

A kormányfő beszédében azt tűzte ki célul, hogy Közép-Európa a világ egyik legsikeresebb és legversenyképesebb térsége legyen, ahol a városokat autópályák és gyorsvasutak kötik össze, ahol mindenkinél van munkája, ahová visszatérnek a munkások, sőt ahol az okoz majd fejtörést, mit kezdjenek a Nyugat-Európából érkező munkavállalókkal. „Ha együttműködünk, ez lehetőséggé válik, és ez lesz az új európai realitás” – mondta Orbán Viktor a temesvári forradalom 30. évfordulóján. (MTI)

A külhoni magyar egyházi vezetőket fogadta a köztársasági elnök

Isten lehet, hogy nem részesíti az embereket minden csodában, amelyért hozzá fohászodnak, ám időről időre lehetőséget ad arra, hogy ők maguk tegyenek csodát másokkal – hangsúlyozta a köztársasági elnök kedden a külhoni magyar egyházi vezetők tiszteletére adott ebéden elmondott adventi köszöntőjében.

Áder János a Sándor-palotában rendezett eseményen felidézte, hogy 2019 októberében több erdélyi városba és Budapestre is ellátogatott Nick Vujicic. A szerb származású amerikai lelkipásztor elmondta, hogy iskolás korában két dologért imádkozott különösen: bárcsak találkozhatna egy másik emberrel, aki hozzá hasonlóan végtagok nélkül született, és bárcsak ez a végtagok nélkül élő felnőtt eljönne az iskolájába, hogy el-

mondja a társainak, ne csúfolják, ne zaklassák őt a fogyatékossága miatt – fejtette ki.

Az államfő úgy folytatta, akkor úgy tűnt, Nick Vujicic imái nem találtak meghallgatásra, huszonnégy éves korában azonban egy előadásán meglátott a tömegben egy végtagok nélküli gyermeket, és azt mondta a szüleinek: „ha fiatalok iskolás lesz, és a társai zaklatni fogják, hívjatok fel, hogy elmenjek abba az intézménybe, és elmondjam a fiataloknak, mennyi fájdalmat okoz a szóbeli vagy akár tettleges bántalmazás”. Amikor pedig eljött az ideje, valóra váltotta ígéretét – húzta alá Áder János.

Szólt arról is: az esztendő vége felé közeledve érdemes figyelmet fordítani mindazokra a csodákra, áldásokra, amelyek az elmúlt időszakban történtek.

„Köszönetet kell mondanunk mindannyiunknak a lassan mögöttünk lévő esztendőben végzett áldozatos munkájukért” – fordult vendégei felé a köztársasági elnök.

Az államfő külön is köszönetet mondott a tavaly nyugdíjba vonult Pénzes János szabadkai püspöknek, valamint az idén nyugdíjba lépő Jakubinyi György gyulafehérvári érseknek és Tamás József csíkszeredai segédpüspöknek a magyar közösségek érdekében végzett áldozatos szolgálatukért.

„Azoknak pedig, akik tovább szolgálnak, sok erőt kívánok munkájukhoz, az árvák befogadásához, az elesettek támogatásához, a lelki és testi betegségek gyógyításához, a diákok neveléséhez, a családok és a közösségek megerősítéséhez szerte a Kárpát-medencében” – fogalmazott Áder János. (MTI)

London kizárná az átmeneti időszak meghosszabbításának lehetőségét

Egybehangzó keddi brit sajtóértesülések szerint London ki akarja zárni a brit EU-tagság megszűnése (Brexit) után tervezett átmeneti időszak meghosszabbításának lehetőségét.

Boris Johnson miniszterelnök hivatalának név nélkül idézett egyik tisztviselője szerint a Brexit-megállapodás ratifikálásának törvénytervezetében a konzervatív párti kormány kötelező jogi erővel tiltaná meg saját magának és a parlamentnek az átmeneti időszak bármennyi időre szóló meghosszabbítását.

A Downing Street illetékes hangsúlyozta, hogy ez a kötelezettségvállalás a Konzervatív Párt választási programjában is szerepelt.

Az Egyesült Királyság a jelenlegi tervek alapján január 31-én lép ki az Európai Unióból.

A kilépés után kezdődő átmeneti időszak – amely csak akkor lép életbe, ha a londoni parlament a Brexit napjait ratifikálja a kilépés feltételrendszerét rögzítő megállapodást – 2020. december 31-ig tartana, és ennek időtartama alatt jórészt a jelenlegi szabályrendszer maradna érvényben az Európai Unióval fennálló kétoldalú viszonyrendszerben.

Az átmeneti időszak elsősorban arra szolgál, hogy a brit kormány és az EU szabadkereskedelmi megállapodást köthessen. Uniósról azonban többször

is hangoztatták, hogy ez ilyen rövid idő alatt gyakorlatilag lehetetlen, és az EU hajlandó lenne az átmeneti időszak meghosszabbítására.

A Brexit-megállapodásban szerepel is olyan záradék, amely kölcsönös szándék esetén lehetővé teszi az átmeneti időszak meghosszabbítását kétszer egy-egy évre. Az első hosszabbításról 2020. június végéig kellene döntenie.

A Downing Street kedden idézett illetékes szerint azonban a Brexit-megállapodás ratifikálásáról szóló törvényjavaslatból – amely várhatóan pénteken kerül a múlt csütörtökön jelentős konzervatív többséggel újjáválasztott alsóház elé – a kormány a maga részéről kiveszi ezt a lehetőséget, és jöjjel kötelező erővel tiltaná meg az átmeneti időszak meghosszabbítását a 2020. december 31-i jelenlegi lejáratú időpontra.

Számos elemzői vélemény szerint ha addig nem sikerül szabadkereskedelmi megállapodásra jutni az Európai Unióval, és ha az átmeneti időszakot ennek ellenére nem hosszabbítják meg, annak ugyanolyan hatása lenne a brit gazdaságra, mintha az Egyesült Királyság megállapodás nélkül, rendezetlen módon lépne ki az EU-ból.

Ebben az esetben ugyanis a jövő év végén a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) szabályrendszere lépne életbe a kétoldalú kereskedelemben, és vámok jelennének meg az Egyesült Királyság és

az EU jelenleg akadálytalan kereskedelmében.

Boris Johnson miniszterelnök azonban a múlt heti parlamenti választás előtti utolsó televíziós vitában kijelentette: az Egyesült Királyság a teljes szabályozási és jogi harmonizáció állapotában kezd hozzá a szabadkereskedelmi megállapodásról szóló tárgyalásokhoz az EU-val, így megvan a lehetőség a zéró vámtételeket és kvótamentességet tartalmazó kétoldalú egyezmény elérésére az átmeneti időszakon belül.

Jórészt ugyanerre a megállapításra jutott az Institute for Government (IfG) nevű, a kormányzati tevékenység elemzésére szakosodott független londoni gazdasági tanácsadó és kutatóműhely kedden ismertett tanulmányában.

Az elemzés szerint nem esélytelen a szabadkereskedelmi megállapodás elérése az EU-val 2020 végéig, de ha a brit kormány mindenképpen ebben az időszakban akar ilyen egyezményre jutni az unióval, a megállapodás nagy valószínűséggel csak „szűkös kiterjedésű és sekélyes” lehet.

Az IfG szakértői szerint egy ilyen egyezmény néhány alapszintű szabályozást tartalmazna: a fizikai áruforgalomban kizárhatná a vámokat és a mennyiségi kvótákat, intézkedhetne az áruk harmonizált származásigazolási szabályozásáról, de nem terjedne ki például a szolgáltatásokra. (MTI)

Ország – világ

Rekorddöntő Angyalváró cipősdoboz

Idén rekordmennyiségű, 730 cipősdoboznyi karácsonyi adományt és ötven kilogramm tartós élelmiszert gyűjtött a Három Királyfi, Három Királylány Mozgalom a Magyar Cserkészszövetséggel együtt indított angyalváró karácsonyi akciójában, hogy segítsenek az erdélyi árva gyerekeken. Magánemberek, helyi közösségek, civil szervezetek és vállalatok adakoztak, hogy szebbé tegyék a Bőjte Csaba ferences szerzetes által alapított erdélyi gyereketthon lakóinak karácsonyát – közölte a mozgalom az MTI-vel kedden. A közlemény szerint a Három Királyfi, Három Királylány Mozgalom örömmel tapasztalta, hogy idén jóval több cég és magánember kapcsolódott be az akcióba, és sokkal több felajánlást is tettek, mint korábban. Idén az Angyalváró cipősdoboz akcióban a Magyar Cserkészszövetség, a Csillaghíd Alapítvány, a NOE Ferencvárosi csoportja és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat vett részt. A dobozokat a Waberer's szállítmányozó vállalat juttatta célba a Gyergyói-medencébe, valamint Parajdra. (MTI)

Eltörölhetik a különnyugdijakat

Kedvezően véleményezte kedden a képviselőház munkaügyi bizottsága a különnyugdijak eltörléséről szóló tervezetet. Az intézkedés alól kivételt képeznek a katonáknak és a belügyi struktúrák volt alkalmazottjainak folyósított speciális nyugdíjak. A tervezet mindössze egy ellenszavazatot kapott, három bizottsági tag tartózkodott a voksoláskor. Az indítvány értelmében eltörölnék a képviselők és szenátorok, a bírák és ügyészek, a bíróságok és ügyészségek kiegészítő szakszemélyzete, a különleges státusú köztisztviselők, a diplomáciai testületek tagjai, az alkotmánybíróság tagjai, valamint a polgári légi közlekedési személyzet különnyugdiját. Az Adrian Dohotaru független képviselő által benyújtott módosító javaslat értelmében eltörölnék a helyi választott tisztségviselők járandóságát is. (Agerpres)

Gumicsónakért riasztották a hatóságokat

A Román Hírszerző Szolgálat (SRI) Maros megyei alkalmazottait és a rendőrséget riasztották kedden, miután egy férfi bejelentette, gyanús csomagot talált a Kis-Küküllő egyik hídján közelében, Dicsőszentmártonban. A megyei rendőr-főkapitányság, valamint a hírszerző szolgálat szakemberei is a helyszínre siettek, elkülönítették a környéket, és azonosították a gyanús csomagot. Miután megvizsgálták a tartalmát, kiderült, egy kisméretű gumicsónakról van szó. A rendőrség folytatja a vizsgálatot annak felderítése érdekében, hogy ki hagyta ott a bőröndöt. (Mediafax)

Kényszerleszállást hajtott végre egy orosz hadászati bombázó

Hajtóműhiba miatt kényszerleszállást hajtott végre szerdán egy Tu-22M3-as típusú orosz szuperszonikus hadászati bombázó Asztrahán megyében. Az üzemzavar az orosz védelmi minisztérium közlése szerint előre beütemezett repülés közben keletkezett. A két pilóta lakott településektől távol a talajra szállította le a gépet. A hadianyagot nem szállító gép legénysége nem sérült meg, károk nem keletkeztek. Atomfegyverek célba juttatására is alkalmas Tu-22M3-as rakétahordozókat szíriai célpontok megsemmisítésére többször is bevetett az orosz légierő. A gépek az állomásoztatásukra szolgáló repülőterektől 2200 kilométerre eltávolodva irányítható rakétákat és bombákat vetettek be. Legutóbb 2019. január 22-én Murmanszk megyében szenvedett balesetet egy ilyen típusú gép, amely hóviharba került, a leszállópályára zuhant és kigyulladt. (MTI)

Számháború újratöltve

(Folytatás az 1. oldalról)

biróságon, addigra lejárnak a következő évben esedékes helyhatósági és parlamenti választások, amelyeknek a kampányában ez felhasználható lenne ellenük. Ezekből az első adatokból úgy tűnik, a következő esztendőt a választások megnyerésére akarja felhasználni az új kormány. Úgy, hogy érvényben tart az elődök szociális intézkedéscsomagjából minden olyan intézkedést, amely nagy tömegeket érint, legfeljebb kisebb tételeken igyekszik spórolni, hogy azért a haveroknak is maradjon zsebpénzre való. De az eddigi adatok szerint egy lyukas fityinget nem adnak arra, hogy a jövőtől érvényes szabályok életbe lépésétől számítva az állami bevételek mintegy háromnegyede meg majd fizetésekre és egyéb juttatásokra, ami az elemzők szerint nem fenntartható. Úgy vélhetik, hogy ezzel ráérnek jövőre is foglalkozni, a választásokat követően. Csak úgy ne járjanak, mint a szocdem haverok tíz évvel korábban, amikor a megnyert választások után az egérlyukban kellett menedéket keresni a válság elől, amíg a balhét elvitték helyettük a balek demokraták. A számla viszont akkor is nekünk, az adófizetőknek maradt, és ez ezúttal sem lesz másként.

Szülővárosa díszpolgárává avatták Bocskay Vincét

A Bernády Közművelődési Egylet kezdeményezésére művészi és emberi nagysága elismeréseként Szováta önkormányzata a város díszpolgárává avatta Bocskay Vince szobrászművészt. A szobrász hétfőn, pontosan 70. születésnapján vehette át az oklevelet.

Gligor Róbert László

A város képviselőtestülete úgy vélte, hogy a születésnap kiváló alkalom a díszpolgári cím átadására és a művész köszöntésére. A hétfőn este a városháza dísztermében tartott ünnepségen Mester Zoltán, a Bernády Közművelődési Egylet elnöke méltatta Bocskay Vincét. Németh László szavait idézte, miszerint Isten mindig ledobja a pénzét valahová. Szováta is ledobta a pénzét (és nem csak egyetlen tallért), és pontosan hetven évvel ezelőtt Bocskay Vince sírt fel a bölcsőben. Nem véletlenül akkor, hiszen abban az évben halt meg Erdély és a Bánság nagy avantgárd szobrászművésze, Gallas Nándor, és a hiányt pótolni kellett az élet nagy sorskönyvében. Ez a pótlás pedig nagyon jól sikerült.

Az esten bemutatták a Magyar Művészeti Akadémia által Bocskay Vincével forgatott, *A groteszk fejedelem* című portréfilmet, majd a kitüntetett régi emlékek felidézésével köszöntötte a Maros Megyei Tanács elnöke, Szováta volt polgármestere, Péter Ferenc.

„Köszönjük, hogy világító lámpatest vagy számunkra! Köszönjük, hogy megmutatod nekünk a te világodat, amit mi a másik oldalon nem látunk” – mondta közvetlen, baráti hangon Fülöp László Zolt polgármester, mielőtt a kitüntetésről szóló oklevelet átadta volna a művésznek.

Az ünnepi pillanatokat Cuzic Bianca és Tófalvi Edit zongorajátéka, Kertész Ildikó és Szász Teréz szavatai (Németh János: Bocskay Vince születésnapjára, illetve Jánosházy György: Bölcső, váram, szerelmem: Erdély) tették fennköltté.

„A Jóisten gazdag áldása kísérje léptét, keze munkáját, szíve szerénységét, szemei szelídségét, bölcs tapasztalatát és kiváló humorát!” – szölk elismerően a művészről tisztelői és volt tanítványai.

Szováatától a nagyvilágig és vissza

Bocskay tehetségére tanítója figyelte fel rajzórakon, ezért továbbtanulásra ösztönözte a gyereket, aki elindulása előtt, 1959-ben először életében nézett meg kiállítás, a Kusztos Endréét. Nagy élmény volt számára, talán ekkor koppant a lába előtt a ledobott tallér. 1962 és 1968 között a marosvásárhelyi művészeti középiskolában tanult, érettségi után a kolozsvári képzőművészeti egyetemen töltött hat évet, majd a katonai szolgálat után, bár sokkal kecsegtetőbb ajánlatokat is kapott, úgy döntött, hogy szülővárosába tér vissza, ahol rajztanári állást vállalt, s a tanítás mellett kispasztikákat készített műtermében. Groteszk hangvételű munkáival olykor abszurdba hajló, máskor esendően gyarló emberi szoborvilágot teremtett, ami azonban nem voltak összhangban a kor ideológiájával. 1977-től tizenkét egyéni kiállítása volt, majd a rendszerváltás után megnyíltak számára a kapuk az anyaországi bemutatkozás előtt is. Ami pedig addig elképzelhetetlen volt számára, az arasznyi alkotások után alkalmat és megbízatást kapott köztéri szobrok készítésére. Szováta elsőként Bălcescu és Petőfi szobra került ki a keze alól a fürdőtelepi

parkba, azóta pedig nemcsak Szováta, hanem Sepsiszentgyörgytől Marosvásárhelyen és Kolozsváron át Százhalombattáig állnak a Márton Áront, Kálvint, Mikes

Hetvenedik születésnapján vette át a művész a díszpolgári címet

Fotó: Fülöp Edmund

Sütő Gyula első találkozásunkkor hosszú, piros köpenyt és nagy, fehér szakállt viselt. Ő volt a Női Akadémia jótékonsági gyermekrendezvényének mosolygó Mikulása, akinek nemcsak a legkisebb résztvevőkhöz, hanem a felnőttekhez is volt pár kedves szava. Rövid beszélgetésünk alatt elárulta, hogy valamikor ejtőernyőzőt, és nem mindennapi emlékek fűzik '89 decemberéhez. Így élettörténetére kétszeresen is kíváncsi lettem.

A negyvenes évei végén járó férfi a megbeszélte időpontban, percre pontosan érkezett a szerkesztőségbe, és az ajándékozók lelkesedésével halmozta elem életének meghatározó eseményeit.

– Valamikor többet jártam a levegőben, mint a földön – vágott mindjárt a közepébe, aztán az előzményekre tért ki. – Vajdaszentiványi születésű édesapám is ejtőernyőzőt, így én már gyermekként a magasba kíváncskoztam, 7–8 évesen nem is rajzoltam mást, csak repülőket és ejtőernyősöket. 15 éves voltam, amikor apám elvitt a sportrepülőterre, hogy én is kipróbálhassam ezt a gyönyörű sportot. De amikor megtudtam, hogy csak az elméletet sajátíthatom el – amit akkor már rég magamba szívtem –, és az első ugrásra még éveket várni kell, lemondtam róla. Természetesen nem örökre. A volt 5-ös iskolában – ahol autófényező, -bádogos szakot végeztem – volt egy osztálytársam, aki ejtőernyőzőt. Ő csalogatott vissza ebbe a világba. 1989-ben iratkoztam be a képzésre, akkoriban az iskolával párhuzamosan már dolgoztam az IRA autójavító vállalatnál. Emlékszem, az Ifjúsági Házban volt egy bemutató, aztán egy kemény orvosi alkalmassági vizsgálat következett. A vérnyomásméréstől tartottam leginkább, a vizsgálatkor a megengedettnél nagyobb is volt nálam az érték, de aztán kiderült, hogy fehérvérnyomás-szindrómában szenvedek, az otthon mért érték ugyanis már nem volt magas. Így végül megfelelőnek találtak az ejtőernyősközpénzre. Akkoriban még nem voltak

Az ejtőernyős fénye

olyan pehelykönnyűek az ernyők, mint manapság – meg is kékült a vállunk, az ágyékunk –, irányítani sem igazán lehetett őket.

– Hogyan készültek fel az első ugrásra? – A sportrepülőterem főleg erőnléti képzésen vettünk részt, futás, emelvényekről való leugrás, gurulás is volt a gyakorlatok között. Emellett az elméletre is nagy hangsúlyt fektettek, azt, hogy incidensek esetén – például az ejtőernyő összecsködésakor – mi a teendő, úgy kellett tudni, mint a szorzótáblát. A mai napig hálás vagyok oktatómnak, Pop Remusnak, aki a kezdetektől mellém állt, támogatott.

– Milyen volt az első ugrás? – Vakugrás volt 800 méteren. Ilyenkor bármennyire figyel az ember, nem lát semmit. Később egy nap alatt négyszer is ugrottam. Versenyszintre nem jutottam el, viszont a különféle megmértetések előtt gyakran mi szolgáltattuk a társaimmal a légi parádét.

– Úgy tudom, az első ejtőernyős időszak egy másik történettel is egybefonódik. – Egy decemberi napon elkéreztem a munkaból, hogy a repülőterre mehessenek. Már a munkaruhát is levettem, amikor a csoportfelelős szólt, hogy hívatnak. Az IRA-nál autóbusszokat festettünk, ennek kapcsán akartak velem találkozni az illetékes elvtársak. Akkor még nem tudtam, hogy az előző éjszaka pár autóbusszra felfestették a Jos Ceaușescu! (Le Ceaușescuval!) feliratot. A hatóság emberei úgy gondolták, tőlem kapták a festéket a „garázdalkodók”. Két nevet kértek tőlem, de én egyet sem mondtam. Megpróbáltak „megpuhítani”, nem vertek meg, csak háromszor rám húztak a gumibottal. Először azért, hogy miért nem vagyok civilben, aztán azért, hogy miért írom nyomtatott betűkkel a nyilatkozatot. Amikor az első felvetésre azzal

védekeztem, hogy repülni készültem, azt mondták, fogok is repülni, mégpedig Maros megyéből. Végül elengedtek, de kaptam egy „meghívót” egy megadott időpontra a Borsos Tamás utcába (a miliciára). Tudtam, hogy onnan nem jövök ki a saját lábamon, így azonnal tervezni kezdtem a szökést. Apám aznap Galócásra utazott édesanyám szüleihez, nagy csomagokkal érkezett vissza, így eléje mentem a vonatállomásra. Cipekedés közben, a Kövesdombra vezető kapaszkodó aljában megláttuk a főtérre tartó forradalmi tömeget. Később én is utánuk mentem, de mivel a szüleim nagyon aggodtak, nem maradtam sokáig. Két szomszédunk viszont végig ott volt, egyiküknek el is kapta a nyakát egy golyó.

– Ezek után még tervezte, hogy elhagyja az országot?

– Már nem volt miért. A rendszerváltás után rövid ideig a megszokott mederben folyt az életem, majd 1991-ben behívtak katonai szolgálatra. Medgyesre kerültem az ejtőernyősökhöz. Hatvan fiatal közül egyedül én voltam magyar, de ebből semmilyen nehézségem nem adódott. Az első hat hónap azért úgy telt, mint a szanatóriumban. Akkor tört ki a háború Jugoszláviában, és mivel ilyenkor elsősorban az ejtőernyősöket mozgósítják, öt helyett tízszer ugrottam a katonaság alatt.

– A leszerelés után visszatért az IRA-hoz? – Olyan volt a gazdasági helyzet, hogy nem vettem vissza. Egy magánszervizben vállaltam tetőbádogozást és autójavítást, ott tanultam meg igazán a szakmát. A buszok után a Dacia-világba kerültem, napi tíz órát dolgoztam, reggel 7-től délután 5-ig. Közben az IRA-nál is javult a helyzet, és visszahívtak.

Kelement, Apor Vilmost, Bod Pétert, Szent Lászlót, Sütő Andrást, Deák Farkast ábrázoló köztéri szobrai, valamint számos emlékmű is az ő keze munkáját dicséri. Néhány éve azt vallotta magáról Bocskay: „Lényegében szándékaim szerint alakult az életem. Családban és nemzetben gondolkodom, élek és alkotok. Azok közé tartozom, akik születésük helyén érzik a legjobban magukat” – derült ki a laudációból.

Folytatni a munkát

Nem tartja magát prófétának a saját hazájában, nem is volt szándékában az lenni. Amit létrehozott, észrevették mások is, és úgy döntöttek, hogy most őt tüntetik ki – mondta el szerényen lapunknak a díszpolgári cím átvétele után a művész. Bevallotta, jó érzés ennek a címnek a birtokában lenni, de a legfontosabb számára, hogy egészségben megérhesse ezt a szép életkort. A munkát folytatja, további tervei vannak: addig él, amíg dolgozik, és attól él, hogy dolgozhat. Amíg lehet, azt szeretné csinálni továbbra is, amit ötven éve tesz, és reméli, a gondviselés erőt ad a folytatáshoz. Egyik szobrász elődje szavaival vallja: kinek-kinek ott kell valamit létrehozni, ahol született, mert annak a földnek adósa, amíg él.

Isten éltesse, művész úr!

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

Mivel így több szabadidőm lehetett, visszamentem. A vállalati munka mellett akkoriban „maszekelni” is jól lehetett. Egy szentkirályi műhelybe is bedolgoztam. Akkoriban jöttek be az országba az első külföldi festékek, rengeteg volt a kliens, kerestem is becsületesen. Igaz, hogy sokszor, mikor hazajöttem a munkából, a szomszédok már a tőmbház előtt ültek törülközővel a nyakukban, mint akik akkor érkeztek a Vikendről. Mégsem bánok egyetlen ledolgozott perccel sem. A 2000-es évek elején jöttem el végleg az IRA-tól, egy körtvélyfájai céghez kerültem, a mai napig ott vagyok. Nyilászárókat és bútorokat festünk a legjobb minőségű anyagokkal.

A későbbiekben újabb mozzanatok kerültek elő Gyula életéből – a marosvásárhelyi Népi Egyetemen klasszikusgitár-szakot végzett, sok évig esküvői zenészként a Parti Music zenekarban játszott, pár éve pedig a Kistemplom kórusában énekel, havonta egyszer, a zenés istentiszteleteken gitározik is. Beszélgetésünk utolsó negyedórájában a családról, feleségéről, Mónikáról és két fiáról, Tamásról és Lehelről, végül pedig mostani élete egyik legfontosabb színtestéről, a jótékonykodásról is szó esett.

Párjával együtt csatlakoztak a beteg és hátrányos helyzetű gyermekeket segítő LAB Életmentő Kupakok Egyesület akciójához, maguk is gyűjtik a pillepalackok kupakjait, az iskolákban összegyűlt mennyiséget pedig sokszor Gyula szállítja el.

– Úgy gondolom, minden gyermek egy csillag, de egyes kiscsillagoknak nincs olyan fényük, mint a többieknek. Nekik szeretnénk a szeretetünkkel világítani. És miközben az érdekükben tevékenykedünk, igyekszünk odafigyelni arra, hogy ne legyenek köztük hullócsillagok – tette hozzá az egykori ejtőernyős. Mielőtt elkészült volna, még megjegyezte, hogy az elmúlt közel öt évtizedben sok mindenen ment át, de ő maga nem változott, talán csak annyiban, hogy első házasságaitól eltérően kezdi megszeretni a tárgykonyos levest. Nagy álma pedig az, hogy még egyszer fent lehessen a felhők között.

Folyamatosan fejleszt az E.ON

Kilencvenmillió eurós befektetés

A Delgaz Grid, az E.ON csoport tagja, ebben az évben 428 millió lejt (több mint 9 millió eurót) fektetett be a gáz- és villanyhálózat korszerűsítésébe – hangzott el azon az év végi sajtótájékoztatón, amelyet Csulak Ferenc, az E.ON Románia vezérigazgató-helyettese és a Delgaz Grid vezérigazgatója, valamint Claudia Griech, az E.ON vezérigazgató-helyettese tartott Marosvásárhelyen.

Mezey Sarolta

110 km-rel bővült a hálózat

A gázhálózat korszerűsítésére 22 millió lejt, azaz 43 millió eurót költöttek, s ebből 32 kilométeren újjították fel a hálózatot. Ezen túlmenően 110 kilométernyi új vezetékkel bővítették a hálózatot, ami lehetővé tette új fogyasztók rácsatlakozását a rendszerre.

Maros megyében a gázvezetékeket 60 kilométeren cserélték ki, a munkálatok hét vidéki településen és négy városban – Szászrégenben, Marosludason, Dicsőszentmártonban és Szovátán – zajlottak. Megyénkben 17 kilométer új vezetékkel helyezték el.

Bár megyénket nem érinti, mivel itt nem az E.ON szolgáltatja a villamos energiát, mégis megemlítjük, hogy a moldvai megyékben 225 millió lejt (47,6 millió eurót) fektettek fejlesztésekbe, 61 transzformátorállomást korszerűsítettek. A villanyhálózatot 300 kilométeren sikerült felújítani, és távirányított berendezésekkel ellátni, továbbá 24 km új hálózatot megvalósítani.

Negyven elektromos töltőállomás

A sajtótájékoztatón szó esett arról, hogy európai alapokból a NEXT-program keretében 14 elektromosautó-töltőállomást helyeztek üzembe. Az E.ON Energia tagja annak a konzorciumnak, amely romániai szinten kiépíti a

Fotó: Nagy Tibor

töltőállomás-hálózatot. Marosvásárhelyen jövő év elején még egy töltőállomást helyeznek üzembe, s ezzel lezárul a Jászvásár–Marosvásárhely közötti „elektromos autópálya” kiépítése. A NEXT-projekt keretében Romániában 40 gyors elektromosautó-töltőállomást létesítenek, ebből 19-et az E.ON Energia és 21-et a Mol Románia fog megvalósítani.

Okosházak, hatékony gázkazánok

A sajtótájékoztatón szó esett az okosfaluról, az E.ON Smart Village programról, amelyet Arad megyében, Szépfaluban kísérleti jelleggel vezettek be, s amit 25 bányási településre terjesztenek ki. Ezek a településeken modern, kis fogyasztású közvilágítási rendszert hoznak létre, klímaberendezéseket, elektromosautó-töltőállomásokat és napelemeket szerelnek fel az E.ON Energia vállalattal partnerségben.

Energetikai és környezeti szempontból intelligens megoldást kínál az E.ON Smart House, amely a hatékony energiafogyasztást helyezi előtérbe. Az E.ON Life fűtésrendszer egy kondenzációs gázkazánból áll, amelyet egy okostermosztát távirányítással működtet, s aminek segítségével 30 százalékkal csökkenthető a fogyasztás. A szolgál-

tató biztosítja a sürgősségi beavatkozást a villamos és a gázberendezések meghibásodása esetén. Claudia Griech vezérigazgató-helyettes szerint nagyon jól működik a program, mert egyre több fogyasztó választja a nagyobb hatékonyságú kondenzációs kazánokat.

Szakemberképzéssel orvosolják a munkaerőhiányt

Csulak Ferenc vezérigazgató fontosnak tartotta elmondani, hogy ez az esztendő korántsem volt stresszmentes, mert folyamatosan alkalmazkodni kell a törvényes előírások változásaihoz, s a módosítások akadályozták a munkát. Volt olyan, hogy két hónap alatt hétszer változtak a törvényes előírások.

Ami a munkaerő kérdését illeti, a vezérigazgató elmondta, hogy szakemberhiány van, az ágazat nem vonzza a fiatal munkaerőt. Szerelőkre, hegesztőkre, mérnökökre van szükség. A közelmúltban Medgyesen kezdtek el az alkalmazottak képzését, s hasonló központot nyitottak Suceaván az elektromos szektor munkavállalói számára is. Marosvásárhelyen a Constantin Brâncuși Technológiai Liceumban kezdték el az oktatást, három év múlva 16-an lehetnek gázszerelők a cégnél.

Szerkesztette: Benedek István

Közzétették a 2020-as költségvetés-tervezetet

A 2020-as költségvetés 4,1%-os gazdasági növekedéssel, 3,59%-os államháztartási hiánnyal és 3,1%-os átlagos inflációs rátával számol – derül ki a 2020-ra vonatkozó makrogazdasági helyzetről és a 2021-2023-as időszakra vonatkozó előrejelzésről szóló jelentésből, amelyet kedden reggel tettek közzé a pénzügyminisztérium honlapján.

A 2020-ra becsült bevétel 360,149 milliárd lej, a bruttó hazai termék (GDP) 31,89%-a, a kiadásokat pedig 400,694 milliárd lejre, azaz a GDP 35,48%-ára becsülik.

A 2020-ra vonatkozó GDP-arányos költségvetési hiánycél 3,59% (40,545 milliárd lej), az ESA szerint számított költségvetési hiányt pedig a GDP 3,58%-ára tervezik, ami 2023-ra a GDP 1,99%-ára süllyed, így beilleszkedik majd az európai szabályozások követelményeibe.

A folyó fizetési mérleg hiányát 10,6 milliárd euróra (a GDP 4,5%-ára) becsülik 2020-ra.

A piaci árakon számított bruttó hazai terméket 1.129,2 milliárd lejre becsülik 2020-ra, az idénre bejelentett 1.040,8 milliárd lejhez képest.

„A beruházások, amelyek a gazdasági növekedés és a munkahelyteremtés motorjai, multiplikátorhatással és közvetlen hozzájárulással vannak a bruttó állóeszköz-felhalmozáshoz. 2020-ban a GDP 4,5%-át fordítják beruházásokra, ez 6,3 milliárd lejjel több, mint 2019-

ben” – írja a jelentés. Az országos bruttó átlagjövedelem 5.429 lej, a nettó pedig 3.324 lej lesz. A munkanélküliségi ráta 2020-ban a becslések szerint 3% lesz, szemben a 2019-es 3,2%-kal, a munkanélküliek számát pedig 275.000-re becsülik.

Az alkalmazottak száma várhatóan 1,9%-kal növekszik, miközben a munkanélküliségi ráta 2020 végére 3,0%-ra csökken.

2020-ban, a becslések szerint, az infláció évi átlaga 3,1%-ra csökken, az év végén pedig 3% lesz.

A dokumentum a jelenlegi szinten fagyasztja be a közméltóságok jövedelmét (beleértve az élelmiszerpótlék értékét és az érdemjuttatás összegét is, amely 6.240 lej marad), és megtiltja a nyugdíj és az állami fizetés halmozását.

A pénzügyminisztérium szerint felelősségteljes és hiteles költségvetési konstrukcióra és a prociklikus politikák elkerülésére van szükség.

„A 2020-ra vonatkozó költségvetés-tervezet és a 2021-2022-es becslések, valamint a középtávú költségvetési hiány lefelé mutató irányba egyértelmű tendenciát mutat a prociklikus fiskális politika fokozatos megszüntetésére, a 2020-as év pedig az első lépés, hogy visszatérjenek a maastrichti szerződésben előírt 3%-os GDP-arányos költségvetési hiánycélhoz” – részletezi a dokumentum. (Agerpres)

Cégaktivitás Romániában és Erdélyben

2018-ban 525.184 cég működött Romániában – mutat rá az Erdélystat cégaktivitást vizsgáló elemzése. Ez 1000 lakosra vetítve 26,1 ezrelékes cégsűrűséget jelent. Erős különbség észlelhető a főváros és környéke, valamint az ország többi régiója között: míg Bukarestben 56, Ilfovban 60 vállalkozás jut ezer főre, Erdélyben 27, Havasalföldön 20, Moldvában pedig csupán 18. A fővárosi régió kivételével az átlagos ezer főre vetített vállalkozások, vállalatok száma 22,2.

A romániai vállalkozások 2018-ban összesen 1517 milliárd lejnyi forgalmat bonyolítottak le. Ebből 42% a fővárosi régióban bejegyzett cégek részesedése, az erdélyi székhelyű cégek részesedése 28%. Az 1 milliárd lej feletti éves forgalommal rendelkező 136 vállalat közül 78-nak a fővárosi régióban van a központi székhelye.

Erdélyben 2018-ban összesen 186.173 vállalkozás működött, ami ezer lakosra vetítve az országos átlaghoz nagyon közeli, 27,4 ezrelékes vállalkozássűrűséget eredményez. Az erdélyi cégek teljes üzleti forgalma 427.710 milliárd lej volt, ami ezer lakosra vetítve mintegy 63 ezer lejt jelent.

A cégaktivitásban és -teljesítményben mutatkozó erdélyi régiók közötti különbségeket a legnagyobb mértékben az urbanizáltság foka magyarázza. A nagyvárosok és ezek

vonzáskörzetében található közösségek gazdasági értelemben összefüggő térségeket képeznek, és nagy előnnyel vezetnek mind a vállalkozások sűrűségét, mind pedig azok forgalmát illetően. A méret szerinti eltérések a nagyvároson és vonzáskörzetén kívül is számíthatnak: minél nagyobb egy település, annál intenzívebb a vállalkozói aktivitás, és annál nagyobb a cégek forgalma is.

A székelyföldi régió mutatói a legalacsonyabbak Erdélyben belül, a vállalkozói aktivitás és a cégek üzleti forgalma egyaránt elmarad az erdélyi átlagtól. Ennek hátterét az elemzés egy regressziós modellel vizsgálja, s mint kiderül, a székelyföldi régió hátránya a nagyvárosok hiányának tudható be, ennek hatását kiszűrve mutatói jobbak Észak-Erdélynél vagy Dél-Erdélynél. A legnagyobb cégsűrűség Közép-Erdélyre jellemző mindegyik méretkategóriában, Dél-Erdély és Bánság esetében a nagyobb cégek jelenléte kiemelkedő.

A cégek tevékenységcsoport szerinti megoszlását régiók szerint vizsgálva látható, hogy jelentős regionális eltérések vannak. A fővárosi régióban felülreprezentáltak a kereskedelmi cégek. Ennek oka, hogy itt van bejegyezve több orszá-

gos tevékenységet folytató cég: országos kereskedelmi láncok, személygépkocsi- és üzemanyag-forgalmazó cégek székhelye is jellemzően itt van.

Erdélyben belül a komplex ipar jelenléte Dél-Erdélyben és Bánságban kimagasló (ezen belül leginkább a jármű- és gépberendezés gyártása), a könnyűipar súlya Székelyföldön és Észak-Erdélyben relatív magasabb. A szellemi szol-

gáltatások ágazata Közép-Erdélyben (elsősorban Kolozs megyében) erős. A szállítási ágazat súlya Partiumban relatív nagyobb, mint a többi erdélyi régióban.

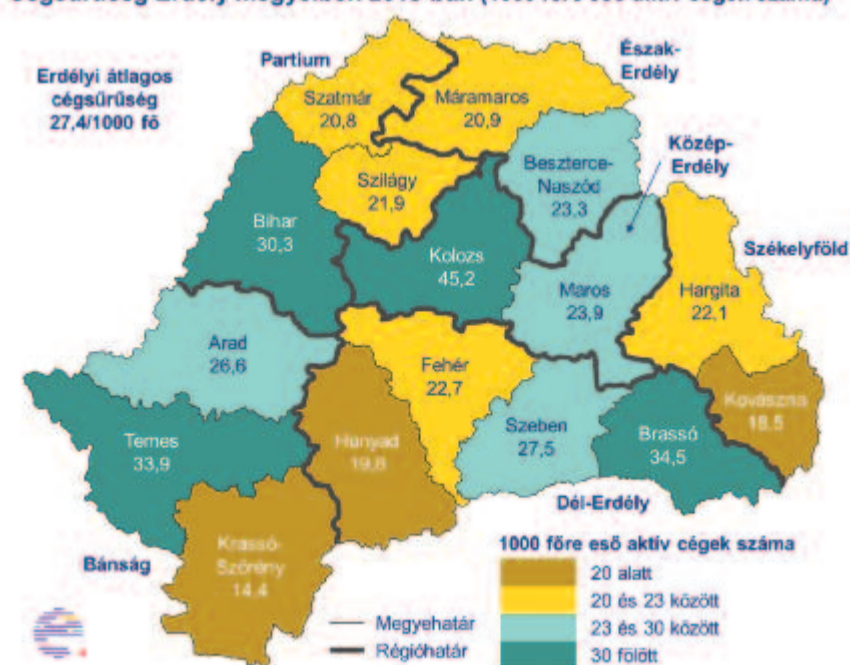
A különböző településtípusok vizsgálata során az Erdélystat elemzése rávilágít arra, hogy a főváros nélkül számított 100 ezer lakosnál nagyobb városok közt cégsűrűség szerint az erdélyi nagyvárosok a mezőny első felében találhatók. Az első három helyen Kolozsvár, Nagyvárad és Brassó áll. A legke-

vesebb egy főre eső vállalkozás Szatmárnémetiben figyelhető meg, de még így is megelőz több nem erdélyi nagyvárost, közöttük Krajovát vagy Galacot. A 20 és 100 ezer lakos közötti városok erdélyi cégsűrűségi rangsorát Beszterce vezeti, ezt követi Gyulafehérvár és Zilah. Jó helyezést ért el a székelyföldi városok közül Székelyudvarhely és Csíkszereda. Szászsebest kiemeli a többi közepes város közül az egy főre eső céges forgalom rendkívül magas értéke, eszerint Szászsebes a nagyvárosokat is megelőzi. A kisebb városok erdélyi cégsűrűségi rangsorát a Brassó megyei Vidombák vezeti, ezt követi Predeal és a Szatmár megyei Avassfőfalva. A nagyobb számban (35% fölötti arányban) magyarlakta kisvárosok közül Szalonta, Margitta és Gyergyószentmiklós cégsűrűsége magasabb a kategória átlagánál.

A nagyvárosi vonzáskörzetben levő erdélyi községek cégsűrűségi rangsorát Újszentes, Gyüreg (Temes) és Szászfenecs (Kolozs) vezetik. A nagyobb számban magyarlakta nagyvárosi vonzáskörzetben levő községek közül nagyobb cégsűrűséggel rendelkezik Koronka (Maros), Hegyközpályi és Bors (Bihar).

Az Erdélystat teljes elemzése az Erdelystat.ro honlapon olvasható.

Cégsűrűség Erdély megyéiben 2018-ban (1000 főre eső aktív cégek száma)

Mégis élen zárja az évet a Kolozsvári CFR

Legyőzte közvetlen riválisát, és újra élre állt az 1. ligás labdarúgó-bajnokságban a Kolozsvári CFR. A 21. forduló utolsó mérkőzésén, hétfő este az erdélyi alakulat 2-0-ra felülmúlta a Gyurgyevói Astrát, amely a múlt fordulóban átvette a vezetést az 1. liga tabelláján, a gólszerzők: Andrei Burcă (23.) és Gheorghi Kitanov (öngól – 84.).

Ezzel a CFR megőrizte hazai pályás veretlenségét, míg a túloldalon megszakadt az Astra kilenc mérkőzés óta tartó veretlenségi sorozata, a gyurgyevóiak ráadásul zsinórban nyolc győzelem után kaptak ki. Gyengébb produkciójukat a meccs után azzal magyarázták a játékosok, hogy a klub továbbra is adós a fizetésükkel, bár a tulajdonos kifejezetten megígérte, hogy törlesztik elmaradásukat, miután átvették az első helyet a kolozsváriaktól.

A hétfői esti mérkőzésen a vendégek emberhátrányban fejezték be a találkozót, ugyanis Constantin Budescu csúnyán letalálta Emmanuel Culiót, ezért megkapta második

Az Astra elleni mérkőzés végén elbúcsúztatták Emmanuel Culiót. Fotó: EBSR

sárga lapját, ezzel együtt a pirosat is (a 83. percben). Érdekeség, hogy közvetlenül ezután az argentin középpályás bal oldali beadásából született a CFR második találat, az Astra bolgár kapusa ugyanis beejtette a labdát a hálóba.

Culio számára nem csak ezért marad emlékeztet a mérkőzés: a dél-amerikai középpályás elbúcsúzott a közönségtől, mert hazatér hazájába, ebből az alkalomból pedig ő viselheti a csapatkapitányi karszalagot a találkozón.

Az 1. liga rangsora

1. CFR	21	12	5	4	44-16	41
2. Astra	21	12	4	5	30-20	40
3. Craiova	21	11	4	6	31-20	37
4. FCSB	20	11	3	6	31-24	36
5. Viitorul	21	10	5	6	41-25	35
6. Medgyes	21	9	6	6	28-25	33
7. Botoșani	21	7	9	5	29-28	30
8. Dinamo	21	8	4	9	32-36	28
9. Sepsi OSK	21	5	10	6	22-20	25
10. Jászvásár	21	5	7	9	22-29	22
11. Târgoviște	21	5	6	10	24-39	21
12. Clinceni	21	4	8	9	26-39	20
13. Nagyszeben	21	4	8	9	20-36	20
14. Voluntari	20	1	5	14	13-36	8

Az NB I állása

1. Ferencváros	15	11	3	1	29-14	36
2. Fehérvár FC	16	10	2	4	31-17	32
3. Mezőkövesd	16	8	4	4	20-13	28
4. Puskás Akadémia	16	7	4	5	26-20	25
5. Újpest	16	7	3	6	23-22	24
6. Honvéd	16	7	3	6	19-20	24
7. Kisvárd	16	6	2	8	18-22	20
8. Debrecen	15	6	1	8	25-30	19
9. Diósgyőr	16	6	1	9	16-24	19
10. Paks	16	5	2	9	20-29	17
11. ZTE	16	4	5	7	23-22	17
12. Kaposvár	16	3	0	13	15-32	9

Eredményjelző

* Casa Liga I, 21. forduló: Chindia Târgoviște – Nagyszebeni Hermannstadt 1-1, Konstancai Viitorul – Bukaresti FCSB 0-2, Kolozsvári CFR – Gyurgyevói Astra 2-0.

* OTP Bank Liga NB I, 16. forduló: Diósgyőri VTK – Ferencvárosi TC 0-1.

* Merkantil Bank Liga NB II, 21. forduló: Gyirmót FC Győr – WKW ETO FC Győr 1-1, FC Ajka – Duna Aszfalt TLC 1-0, BFC Siófok – Szombathelyi Haladás 2-0, Szolnoki MÁV FC – Budafoki MTE 0-1, Vác FC – Aquival FC Csákvár 0-3, Budaörs – MTK Budapest 1-2, Dorogi FC – Nyíregyháza Spartacus FC 0-3, Soroksár SC – Vasas FC 5-3, Békéscsaba 1912 Előre – Kazincbarcika 0-1. Az élcsoport állása: 1. MTK Budapest 46 pont/20 mérkőzés, 2. Budaörs 42/20, 3. Gyirmót 35/20, 4. Csákvár 34/20, 5. WKW ETO FC Győr 34/20, 6. Siófok 33/19.

Bölöni 37 pontja sem volt elég

Bálint Zsombor

Az ünnepek közeledtével összebancolódtak a férfikosárlabda 1. liga programja. A Marosvásárhelyi CSM elhalasztotta a Bukaresti Agronomia elleni mérkőzését a hétvégi fordulóba januárra (amúgy az egész fordulóban két mérkőzést rendeztek vagy rendeznek meg), míg a jövő heti, Kolozsvári U elleni találkozót korábban játszotta le, hogy karácsony előtt már ne kelljen pályára lépnie. A meccset annak ellenére a vendégek nyerték meg, hogy Bölöni Tamás visszajött, és 37 pontot dobott. De hát a nyerhető meccsek (és amivel esély nyílt volna megszerezni egy helyet a felsőházi rájátszásban) a múlt héten voltak, amelyeket viszont Bölöni hiányában elveszített az alakulat.

A Kolozsvári U-ban két olyan játékos van az alaprotációban (Bichiş és Porime), akik a Marosvásárhelyi Maros KK-nál nevelkedtek, most pedig jelentősen hozzájárultak a CSM elleni sikerhez. A kolozsvári edző, Florin Covaciu pedig láthatóan nagyon ragaszkodott a marosvásárhelyiek elleni sikerhez, mert hiába nevezett teljes, 12 fős keretet a meccsre, csupán hat játékost használt.

A mérkőzés viszonylag kiegyensúlyozott volt, noha a második negyedben enyhe előnyre tettek szert a kolozsváriak, akik aztán nem engedték ki a kezükből a vezetést. Bölöni főleg a második féldőben próbálkozott egyéni akciókból, távoli dobásokból pótolni csapattársai hiányosságait, azonban az U játékosai egyszerűen sem szepentek meg egy-egy sikeres akciója után, mi több, a harmadik negyed végén Bota úgy talált be tíz méterről, hogy

a támadóidő végén félfordulásból egy kézzel dobta rá. Ez volt az a jelenet, amely gyakorlatilag végleg eldöntötte a meccset, noha időben még lett volna lehetőség a fordításra.

Hogy miként is alakult pontosan a találkozó, nem tudhatjuk, mert az eredményjelző továbbra sem látható, mint ahogy a hátralévő idő sem. Teljesen élvezhetetlen így a meccs – jegyezte meg a lelátón a szomszédom, és nem lehetett vitatkozni vele. Persze egyszerűen meg lehetne oldani, ha még egy képernyőt beszereznének, és kétoldalt is

láthatóak lennének az adatok, vagy akár ki lehetne vetíteni a szemben levő falra az elementáris információkat. Egyáltalán nem lenne bonyolult. Nincs rá akarat a klub részéről – világoztott fel egy bennfentes. Ehhez pedig nehezen lehetne bármit hozzáfűzni...

Ezzel a mérkőzéssel befejeződött az év a CSM férfi kosárlabdázói számára, legközelebb januárban, két bukaresti meccsen lépnek pályára. 12-én az Aurel Vlaicu Főgimnázium, másnap a mostanról elnapolt meccsen az Agronomia otthonában szerepelnek.

Jegyzőkönyv

Férfikosárlabda 1. liga, 11. forduló: Marosvásárhelyi CSM – Kolozsvári U 73:83 (20-19, 16-19, 15-21, 22-24)

Marosvásárhely, volt Petru Maior egyetem sportterme, 50 néző. Vezetete: Vlad Antonio Sandu (Nagyszeben), Bukaresti Loránd (Marosvásárhely), Raluca Dan (Kolozsvár). Ellenőr: Cristian Vilcinschi (Bukarest).

CSM: Bölöni 37 pont (5), Tóth 11, Ștețca 9 (1), Tălmăcean 4, Blaga 3 (1), Bot 3 (1), Györki 2, Tar 2, Mureșan 2, Barabási L., Ștefan.

Kolozsvári U: Mihășan 18, Brie 18 (1), Văleanu 17 (3), Bichiş 15, Porime 10, Bota 5 (1).

Eredményjelző

Férfikosárlabda Nemzeti Liga, 10. forduló:

* A értékcsoport: BCM U FC Argeș Pitești – SCM U Craiova 91:90, Nagyvárad CSM – Kolozsvári U-BT 82:74, Temesvári SCM – Bukaresti Steaua 84:79, Nagyszebeni CSU – Bukaresti Dinamo 89:88. Az előző fordulóból: SCM U Craiova – Temesvári SCM 69:84, Bukaresti Steaua – Nagyszebeni CSU 72:74.

* B értékcsoport: CSM Focșani – Máramaroszigeti CSM 0:20 (mentőautó hiánya), Konstancai Athletic – Zsilvásárhelyi CSM 68:67, Medgyesi CSM – CSO Voluntari 83:85, Galaci CSM – Csíkszeredai VSKC 95:77. Az előző fordulóból: Máramaroszigeti CSM – Medgyesi CSM 67:83, CSO Voluntari – Galaci CSM 83:78.

Férfikosárlabda 1. liga, 10. forduló: Bukaresti Aurel Vlaicu Főgimnázium – CSM Ploiești 79:57, Nagyszebeni CSU II – CSU Ploiești 84:76. Az előző fordulóból: CSU Ploiești – Bukaresti Rapid 70:82, Kolozsvári U – CSM Ploiești 92:73. A 7. fordulóbeli elhalasztott mérkőzésen: Nagyszebeni CSU II – CSM Ploiești 114:67. A 11. fordulóból előre hozott találkozón: Marosvásárhelyi CSM – Kolozsvári U 73:83. A 14. fordulóból előre hozott összecsapáson: Bukaresti Rapid – CSO II Voluntari 85:66.

El Clásico: Griezmann izgatottan várja az eddig csak tévében látott rangadót

Antoine Griezmann, a címvédő FC Barcelona nyáron szerződtetett francia labdarúgója izgatottan várja karrierje első el Clásicóját, a spanyol bajnokság ma esti csúcsrangadóját.

Griezmann – aki az Atlético Madridtól érkezett, és egyre markánsabb szerepet vállal a katalánoknál – elmondta: számára ez egy álom. „Ezt a mérkőzést már nagyon sokszor láttam a televízióban. Megtiszteltetés, hogy esélyem van játszani az el Clásicón, és bizonyíthatom a képességeimet” – nyilatkozta az összecsapás előtt, amelyet a Camp Nou stadionban rendeznek.

Ernesto Valverde vezetőedző minden bizonnyal ezúttal is Luis Suárez és Lionel Messi társaként veti be a franciát a támadósorban, ahonnan Ousmane Dembélé hiányzik sérülés miatt. A madridiaknál Eden Hazard nem bevethető ugyancsak sérülés miatt, de ő – ellentétben Dembélével – kulcsembereknek számít csapatában. Zinédine Zidane madridi edző számára a legnagyobb fejtörést így az okozhatja, hogy kivel helyettesítse a belgát: a továbbra is hullámzóan teljesítő, sokszor hiányzó Gareth Bale vagy a 18 éves Rodrygo legyen Karim Benzema társa az első vonalban. Utóbbi hangsúlyozta: a Camp Nouban mindig nagyon nehéz játszani, az el Clásico pedig a szezon legfontosabb mérkőzése.

Az idény első Barcelona – Real Madrid rangadóját eredetileg október 26-án rendezték volna, ám a heves katalóniai tüntetések miatt elhalasztották. Az összecsapást most rendkívüli intézkedések előzik meg: a biztonsági erők háromezer tagja igyekszik a rendet fenntartani a Camp Nou stadionban és annak környékén. A mozgósítás előzményeként a katalán függetlenségpárti tüntetők megmozdulást hirdettek a stadion körül, a demonstrációt az este kilenckor (TV: DigiSport 1) kezdődő mérkőzéshez igazítva, alig négy órával annak kezdete előtt.

A legkönnyebb és legbiztonságosabb logisztika érdekében mindkét csapat a stadionhoz közeli Hotel Sofiában száll meg, ami elég szokatlan, de ezúttal szükséges és logikus lépés volt.

A magyar és a román válogatott is az olimpiai selejtezőn

Fotó: GSP

A magyar és a román női kézilabda-válogatott is kijutott a márciusi olimpiai selejtezőtornára.

Már korábban biztossá vált a románok részvétele, a magyarok pedig annak köszönhetően „maradnak pályán”, hogy a Japánban rendezett világbajnokság hetedik helyezését pénteken Svédországgal szerezték meg Németországgal szemben. A németek csak győzelem esetén vehettek volna részt a tavaszi selejtezőn. A svédek tudták, hogy amennyiben veszítenek, az Európa-bajnoki hatodik helyezésükkel akkor is kijutnak a kvalifikációs tornára. Őket az motiválhatta, hogy vb-hetediként könnyebb csoportba kerülnek márciusban, ennek ellenére csütörtökön még kemény futóedzésen vettek részt a kumamotoi kastély melletti dombokon.

Az Európa-bajnokságról az a két legjobb csapat – a negyedik román és a hetedik magyar – szerzett részvételi jogot a selejtezőre, amely nem vívta ki az olimpián vagy a kvalifikációs tornán való szereplés lehetőségét a mostani vb-n.

A magyarok Kínával, Szerbiával és Oroszországgal kerültek össze. A román érdekeltsgű csoport összetétele: Norvégia, Montenegró, Románia, Észak-Korea. A „skandináv” kvartett: Spanyolország, Svédország, Argentína, Szenegál.

A csoportokból az első két-két helyezett szerz részvételi jogot az ötkarikás játékokon. A selejtezőt március 19-22. között rendezik.

Az olimpiai mezőny eddig ismert csapatai: Japán (házigazda), Hollandia (világbajnok), Franciaország (Európa-bajnok), Angola (Afrika-bajnok), Brazília (Amerika-bajnok), Dél-Korea (Ázsia-bajnok).

Elnézést kért a felfüggesztett Kim Rasmussen

A magyar női kézilabda-válogatott szövetségi kapitánya, Kim Rasmussen elnézést kért, amiért a Japánban zajló olimpiai kvalifikációs világbajnokságon a Románia elleni csoportmérkőzést követően káromkodott a sajtótájékoztatón, és ez a felfüggesztéséhez vezetett. „Nem kellett volna ezt tennem. Hiba volt, sajnálom. Bocsánatot szeretnék kérni a nemzetközi és a magyar szövetségtől, valamint a meccs delegátustól is” – nyilatkozta.

A dán edző a sajtótájékoztatón – némi káromkodással tarkítva – úgy fogalmazott: személyes támadásként élte meg a bírópáros és a delegátus tevékenységét. „Tíz másodpercre elveszítettem a fejemet egy szélsőséges helyzetben, pályafutásom során először. Óriási csatát hozott a meccs, a végjátékban teljes volt a káosz, utána pedig kaptam egy rossz kérdést, ami szíven ütött. Szinte sokkos állapotban voltam” – magyarázta a kapitány.

Hozzátette, nem fog megismétlődni, ami történt, az ügyvédjével pedig már megvizsgálták, mit tehetnek, ha megkapják a hivatalos értesítést a büntetésről. „Főleg az érdekel, hogy szabályos, jogszerű-e a szankció. A legnagyobb félelmem, hogy igazságtalan döntés születik” – közölte Rasmussen.

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

Jövőtől az inflációval arányosan

Nőhet a gyermeknevelési pótlék

Jövő év január elsejétől az inflációval arányosan nő a „gyerekpénz”. Ezzel kapcsolatosan kérdeztük Csépi Éva Andrea parlamenti képviselőt, a munkasági és szociális ügyek szakbizottságának titkárát.

Szer Pálosy Piroska

A Hivatalos Közlönyben megjelent 2019/214-es számú törvénnyel módosították a gyerekpénz szabályait a 1993. évi 61-es számú törvényt, mely 2020. január elsejétől lép érvénybe. Ennek értelmében jövő évtől az inflációval arányosan nővelik majd a gyermeknevelési pótlékot.

- Mit jelent ez konkrétan?
- A jogszabály értelmében január elsejétől minden évben növekedni fog a gyerekpénz, az előző évben mért infláció 100%-os értékével.
- Mikor emelték utoljára az állami gyermeknevelési pótlékot?
- Az idei évi növelést megelőzően 2015-ben emelkedett a gyerekpénz értéke utoljára, ezen rendelkezések szerint 18 éves korig 42 lejről 84 lejre, 2 éves korig, fogyatékkal élő gyerek esetében 3 éves korig pedig 84 lejről 200 lejre.
- Mekkora az államtól kapott gyerekpénz összege jelenleg?
- A 2019-es állami költségvetés elfogadásakor, az RMDSZ szavazataival sikerült megemlíteni ezt az összeget, ennek értelmében jelenleg 2 éves korig 300 lej, két éves kor fölött 18 éves korig 150 lej.

Az állami költségvetés parlamenti vitája

– A liberálisok módosító javaslatának elfogadását komoly viták előzték meg. Mi volt az indíték?

– Márciusban a késő estig elhúzódozó költségvetési vita során többször is fennakadást okozott az a váratlanul elfogadott módosító javaslat, amely a gyermeknevelési pótlék havi összegét márciustól a jelenlegi 84-ről 150 lejre a két év feletti, illetve 200-ról 300 lejre növelte volna a két év alatti kiskorúak esetében.

– A törvénymódosítás megszavazásában milyen szerepe volt az RMDSZ-képviselőknek?

– Egyértelmű, hogy a „gyerekpénz” megemlése az RMDSZ szavazatain múlott. A módosítást végül nagyon szoros eredménnyel szavaztuk meg: 123-an támogatták, 119-en elleneztek. A mérleg nyelvét az RMDSZ 18 támogató szavazata jelentette. Amennyiben az államelnök nem támadta volna meg a költségvetés-tervezetet az alkotmánybírósgón, már márciustól emelt értékű gyerekpénzt folyósítottak volna.

– Mire hivatkozva ellenezte a kormánykoalíció a gyerekpénz növelését?

– A kormánykoalíció a „gyerekpénz” növelését eredetileg a forráshiányra és más családtámogatási

intézkedésekre hivatkozva ellenezte. Annak érdekében, hogy legyen miből fedezni a „gyerekpénz” növelését, a képviselőházban az eredetileg megszabott 2,55 százalékról 2,76 százalékra módosítottuk az idei költségvetés becsült GDP-arányos hiányát.

– Mekkora összeget különítették el a gyermeknevelési pótlék kifizetésére?

– Az idei évre a kormány erre 4,05 milliárd lejt különített el a 2019-es költségvetés-tervezetben.

– Hány kiskorú részesül gyerekpénzben országos viszonylatban, és milyen összegekről van szó?

– Jelenleg Romániában 3.523.667 gyerek részesül ebben a támogatásban. Havi 84 lejes támogatásra havonta 3.125.452 lejt, illetve havi 200 lejes gyerekpénzre 337.269 lejt folyósítanak.

– Hozzávetőleges számítással, a 2018-as évi inflációt véve alapul, miként alakulna az állami gyermeknevelési pótlék összege?

– Amennyiben hozzávetőleges számítást végeznénk, a tavalyi év 4,6%-os inflációjával számolva 18 éves korig 156,9 lej, 2 éves korig pedig 313,8 lej lenne a gyermeknevelési pótlék.

– Mi történik abban az esetben, amikor történetesen nincs infláció?

– 2015-ben és 2016-ban például mínusz volt az éves infláció. Hasonló esetben nem csökkenne a juttatás, hanem az előző évi érték maradna.

– Jövő évben mennyi lehet a gyerekpénz összege?

– A Román Nemzeti Bank előrejelzése szerint jövőre az éves infláció 3% körüli lesz, ez azt jelentené, hogy 2 éves korig 309 lej, 18 éves korig 154,5 lej lehet az állami gyerekpótlék.

Ünnepek előtt több lesz a csaló is

Singer varrógép a csali

Maros megyében újra akcióba léptek a magukat régiségkereskedőnek kiadó csalók, akik állítólag Singer varrógépet vásárolnának, ezáltal pedig hiszékeny áldozataikat jókora pénzösszegektől fosztják meg.

„Német gyűjtő régi, eredeti Singer varrógépeket vásárol, 60 ezer–70 ezer eurót ajánl” – áll a villanyoszlopokra, lépcsőházakba kiragasztott, újságokban megjelent hirdetésekben, a csábító ajánlat mögött azonban csalás áll – tájékoztat a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség, és felhívja a lakosság figyelmét, hogy a hasonló hirdetésekre ne reagáljanak.

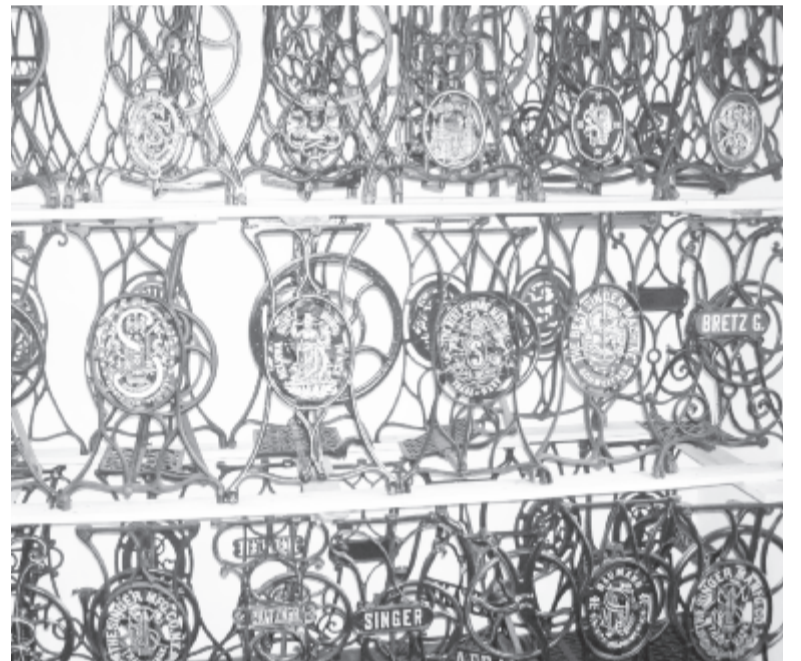
Az eljárás a következő: amikor az eladó telefonos kapcsolatba lép a magát német gyűjtőként reklámozó csalóval, az kijelenti, hogy csak akkor fizet, ha a tulajdonos igazolni tudja a varrógép eredetiségét. Ilyen dokumentummal kevesen rendelkeznek, s ekkor a bűnbanda egy másik tagjához irányítja a varrógép tulajdonosát, aki néhány ezer euróért „megszerzi” a szükséges iratot. De amikor a varrógép tulaj-

donosa a valójában értéktelen igazolás birtokába jut, az állítólagos német gyűjtővel már nem tudja felvenni a kapcsolatot.

Egy másik forgatókönyv szerint a nagy összeg kifizetését annak fel-tételéhez kötik, ha egy adott gyártási szériából az eladó egyszerre két gépet ajánl fel.

A szélhámosok arra biztatják azokat, akik a hirdetésükre válaszolnak, hogy még egy azonos szériaszámú varrógépet vásároljanak meg, az üzletkötésben is segítenek, összehozzák egy másik „varrógéptulajdonossal”, aki valójában a társuk, és ezzel a két visszatérő módszerrel csapnak be évek óta embereket.

Miután a megkárosított megvásárolja a beépített személy megfelelő szériaszámú varrógépet, a csalók nyomtalanul eltűnnek, a hiszékeny áldozat pedig marad a két varrógéppel és az anyagi kárral. Amennyiben valaki mégis bedől az évek óta gyakorlatlává váló szélhámosoknak, a 112-es sürgősségi hívószámra vagy a legközelebbi rendőrsőn jelentheti az esetet. (pálosy)

Illusztráció

Marosvásárhely főterén megszűnik a lakossági parkolóberlet

Az ott lakók a mellékutcákban várakozhatnak

Jövő év január elsejétől Marosvásárhely főterén módosulnak a parkolási díjszabások. A városi önkormányzat képviselői 2019. szeptember 26-i 247-es számú határozatával több módosítást fogadtak el. A változtatások között szerepel az is, hogy a Rózsák terén és a Győzelem téren lakó járműtulajdonosok nem parkolhatnak ingatlanuk előtt még lakossági parkolóberlettel sem.

A lakossági parkolóberlet általában azoknak a magánszemélyeknek előnyös, akiknek nincs parkolóhelyük az ingatlanjuk belső udvarában vagy a központi, 0. övezeten kívül parkolnak. Az ilyen jellegű parkolóberletek kérelméhez a saját tulajdonban lévő jármű törzskönyvének a másolatát, személyazonossági igazolványt és a lakcím igazolását kell csatolni. A parkolóberlet feljogosítja a jármű tulajdonosát arra, hogy megjelölt parkolóhelyen és legtöbb 30 méteren belül a mellékutcák valamelyikében parkoljon. Jövőtől azonban tilos lesz a Rózsák terén és a Győzelem téren parkolóberlettel várakozni. Az ott lakók a lakossági parkolóberlettel a szomszédos mellékutcákban parkolhatnak.

A városi parkolókat ingyen lehet használni ünnepnapokon, éspedig: január 1., 2., 24-én, az ortodox és katolikus húsvét első és másodnapján, május 1-jén, június 1-jén, az ortodox és katolikus pünkösd első és másodnapján,

augusztus 15-én, november 30-án, december 1-jén, karácsony első és másodnapján.

Tizennégy utca lakóit érinti a módosítás

Az alábbi 14 utca tartozik a 0. övezetbe, ahol nem lesz érvényes a lakossági parkoló-

Fotó: Nagy Tibor

berlet: Rózsák tere, Győzelem tér, Petőfi tér, Forradalom utca (a volt Kossuth/Călărașilor–Posta utca közötti szakasza), a Kossuth/Călărașilor utca (Forradalom–Brăila utca közötti szakasza), Bartók Béla utca (Rózsák tere–Színház tér között), Horea utca (Rózsák terétől Nyomda utcai átjáróig), Tusnád utca

(Rózsák tere–Iuliu Maniu között), Bolyai Farkas (Rózsák tere–Márton Áron utca közötti szakasz), Brăila utca, George Enescu, Városháza, Ifjúsági utca.

A 0. övezetben a harmincperces parkolás 3 leje, az egyórás 5 leje kerül. Újdonság az is, hogy azokban a belvárosi utcákban, amelyek az I. övezetbe tartoznak, fél óráért 2 lejt, 1 óráért 3 lejt, egynapi helyért pedig 10 lejt kell törleszteni.

A II. övezetbe tartozó utcákban félórás várakozás 1 lejt, egy óra 1,50 lejt, az egész napos parkolás pedig 5 lejt.

Továbbá ha valaki elmulasztott parkolási díjat fizetni, és a jármű szélvédőjén hagyott büntetőcédulára írt időpontig nem fizet, 25 lejt kell fizetni egy napra az egyes és kettes övezetben. Kivételt képez a 0. övezet, ahol minden két órát meghaladó időtartamra 25 lejes büntetés jár.

A lakossági parkolóberlet árának felét kell fizessék a háborús veteránok és a diktatúra etnikai üldözöttjei. A lakossági parkolóberlet ára évente 200 lejt.

Abban az esetben, ha valakinek nem sikerült időben törleszteni a parkolási díjat, a 25 lejes bírságot még aznap 23.59 óráig kifizetheti online, a büntetőcédulára írt utasítások szerint. Aki átlépi a huszonnégy órát, díjfizetés nélküli parkolásként 50 lejes emelt díjat kell kifizetnie 48 órán belül. Ennek az összegnek a ki nem fizetése kihágásnak minősül, és 200–500 lejes bírságra lehet számítani. Bővebb felvilágosítás a parkolásfelügyelettel megbízott Marosvásárhelyi Piacigazgatóság honlapján található. (pálosy)

Filmisszé a klímavédelemről

Van-e még energiád?

Hétfőn délután a Studium Prospero Kulturális Központban a Fókusz Öko Központ marosvásárhelyi környezetvédelmi szervezet bemutatta a *Van-e még energiád?* című, klímavédelemről szóló filmesszét, amelyet a szervezettel közösen *Katy Antal független filmes, a Pentaton stúdió vezetője készített. A film az Európai Klímaszövetség támogatásával készült, és hamarosan több nyelven elérhető lesz a YouTube-on is.*

Vajda György

Az egyórányi film csodálatos képsorokkal mutatja be a közvetlen környezetünket. Nem kellett nagyon messze menniük a filmkészítőknek ahhoz, hogy bemutassák a természet szépségét. A képeken megjelenik a Bekecsalja, a Gyimesek, a Varság, az elhíresült Bigér-vízesés és sok olyan ismert hely, ahol bárki megfordulhat. Ellátogathatunk Korondra a több száz éves, még működő vízimalomba, láthatjuk, miként működik Varságon a vízimalom, amely gattert is hajt. De megjelennek az emberi beavatkozások nyomai is, pl. az Úz völgyén végighúzó vízvezeték, amelynek kiépítésével tönkretették a patakmedret és a környezetet. Láthatjuk azt is, hogy Marosvásárhely autók által túlszűfolt utcáin igazi bravúr kerékpározni. És – szimbolikusan – megjelenik egy olyan háztáji kiskert, ahol egy kisgyerek elültet egy paszulyszemet azért, hogy az idősebbek gondozásával ősszel a hüvelyes növény termése a kamrába kerüljön. Kérdések sorozata hangzik el, amelyekre a választ nem adták meg a szerkesztők, hiszen ezt a nézőknek kell majd megtalálniuk.

A vetítés után *Hajdú Zoltánnal*, a Fókusz Öko Központ vezetőjével beszélgettünk. A környezetvédő szakember elmondta, hogy az Európai Klímaszövetséggel közösen a harmadik természetvédelmi filmjüket készítették el. Az elsőt a fenntartható erdélyi életformával foglalkoztak, a másodikban a vízgazdálkodás kérdéseit vetették fel, míg ez a harmadik az energiáról, a

klímavédelemről szól. A most bemutatott film tulajdonképpen három parabolára épül. Végigkövethető az ember élete a gyerekkortól az idős korig, ez ráépül a természet évszakokon át tartó „örök” változásaira tavasztól őszig, majd a harmadik a napszakról szól, ugyanis a film kerete foglalja azokat az eseményeket, amelyek napfelkeltétől napnyugtáig történnek.

– Azt szeretnénk elérni a filmmel, hogy a nézők tegyék személyes üggyé a klímavédelmet, gondolkodjanak el azon, hogy mit tehetnek ezért. Bár az utóbbi időben rengeteget beszélünk erről a jelenségről, úgy tűnik, hogy a tudományos érvek nem hatnak eléggé az emberekre, pedig nagyon sok ötlet, megoldás, tipp van a te-

idegződött rossz szokáson, és megpróbál környezetkímélőbbben élni. Ezért is hosszú távú – a klímaszövetséggel közös – projektünk jelmondata: Élni egyszerűen jó. Ami azt sugallja, hogy ki-ki a saját életében kell megkeresse azokat a dolgokat, amelyek örömet okoznak, boldoggá tesznek, és sokszor ezek nem olyan tárgyak, lépések, amelyek nagy haszonnal, pénzbefektetéssel, energiafogyasztással járnak – mondta Hajdú Zoltán.

A környezetvédelmi szervezet vezetője azt is elmondta lapunknak, hogy jövőben lesz a kilencedik év, amikor együttműködnek az Európai Klímaszövetséggel. A folyamatban levő program jelmondata: Legyen erőd a változásra! Ennek a programnak a keretében készült el az előző két film is, amelyeket Gö-

mert egyfajta kísérleti megközelítésben ismertetik a környezetvédelmi kérdéseket. Két hagyományosabb megközelítési mód ismertebb. Az egyik a csodálatos, érintetlen természet gazdagságát ismerteti, míg a másik szemlélet a környezeti katasztrófákat mutatja be.

– Szerintünk egyik sem felel meg a valóságnak, mert valahol a középút az igaz. Sajnos egyre inkább csökken az idillikus, „érintetlen” természeti környezet. S az sem jó, ha állandóan azt sulykolják, hogy a katasztrófa szélén állunk, mert akkor klímadepresszióba esünk. A tudományos adatok viszont tényként igazolják, hogy még van néhány év, ameddig a környezetromboló folyamatok megfékezhetők. Talán az emberiség történelmében ezek a legsorsdöntőbb évek. Környezeti katasztrófák mindig voltak. Csak ameddig nem volt ennyire globális a társadalom, leginkább helyi szinten hatottak s

codhatunk azon, hogy Földünk gerinces élőlényének egyharmadát az emberek teszik ki, a másik harmadát pedig azok az állatok, amelyeket az ember saját táplálkozására tart fenn. Erre fordítjuk energiánk nagy részét – tette hozzá Hajdú Zoltán.

Majd elmondta, jövőben az Európai Klímaszövetséggel közösen folytatják a tájékoztató, ismeretterjesztő programot. Az idén elkészült egy román és egy magyar nyelvű kiállítás a klímaváltozás következményeiről. A pannókat bemutatták a Bolyai líceumban és a MOGYTTE-n (az egykori Petru Maior egyetemen).

Elindul egy, a klímaszövetség által támogatott oknyomozó dokumentumfilm széles körű bemutatása is, amely az Amazonas őserdejében létesített, a világ harmadik legnagyobb – bellomontei – völgyzáró gátja építésének körülményeit tárja fel, és azt mutatja be, hogy miként „győztek” a gazdasági érdekek a környezetvédelmi szempontokkal szemben egy ilyen hatalmas projekt kivitelezésében. Jövőre is szerveznek nevelési programokat, ahol a fenntartható fejlesztési célokat, a konkrét mindennapokban alkalmazható módszereket mutatják be diákoknak a kisadorjani központban, amelyet a Nyáradgálfalvi Polgármesteri Hivatallal és a Rotary Téka Klub támogatásával természet házává alakítanak át. Nemsokára elkészül egy telefonos applikáció is, amelyhez – az Európai Klímaszövetség közvetítésével – 1700 európai város csatlakozhat, illetve egyénekenként, csapatokként is elérhetővé válik. A többnyelvű program tulajdonképpen egy vetélkedő lesz, ahol pontszámokat lehet gyűjteni azoknak, akik környezetkímélő életmódot folytatnak (például: egy hónapig helyi terméket vásárolnak, csapvizet fogyasztanak, természetbarát közlekedési eszközt használnak stb.). A nyerteseket (csapatokat) hétvégi kirándulással, természetjárással jutalmazzák.

A már említett két filmet eddig több mint tízezer töltötték le, osztották meg vagy tekintették meg a www.focusco.ro honlapon. Itt lesz elérhető a *Van-e még energiád?* című is. A készítőik remélik, hogy ez az alkotás minél több érdeklődőhöz eljut, és némiképpen szemléletváltoztatásra ösztönzi azokat, akik megnézték.

Fotó: Fókusz Öko Központ

endőkre. Nem úgy kezdjük a napunkat, hogy azt tervezzük el, ma mit tehetek azért, hogy csökkentsem az ökológiai lábnyomomban a szén-dioxid-kibocsátásrészemem. Pedig vannak bizonyos „túlkapások”, erőráfordítások, amelyek szén-dioxid-kibocsátással, energia-pazarlással járnak, s amelyeket visszafoghatok. A kérdés az, hogy az ember mikor jön rá arra, hogy a fogyasztói társadalom rabja? Mikor dönti el, hogy változtat néhány be-

döllőn bemutatott a természetvédelmi filmek gáláján. A benevezett 1500 film közül mindössze 60-at mutattak be, és ezek között volt a Fókusz Öko Központ által készített két alkotás is. A nagy nyertesek – a BBC által készített, David Attenborough világhírű természetfilmjeivel – közé kerülni igazi rangot jelentett.

Hajdú Zoltán szerint mindhárom filmet azért értékeli a szakma is,

érintették bizonyos közösségek életét. Az emberek a katasztrófa sújtotta övezetből elvándoroltak egy másik helyre. Jelenleg a krízis globális, nincs ahova menekülni. Kialakult négy krízishelyzet. Az egyik a klímaváltozás, a másik a biológiai sokféleség csökkenése, a harmadik az energiaforrások elapadása, és ezek közül a legégetőbb a vízhiány, a negyedik az egészségi állapot veszélyeztetettsége, ami a hátról következik. Elgondol-

Karácsonyi hangulatot idéző rendezvények a Marosvásárhelyi Nemzeti Színházban

A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház közössége a színházkedvelőkkel együtt szeretne az ünnepekre hangolódni, ezért az alábbi eseményekkel teremtik meg az alkalmat a találkozásra:

Díszítsük együtt! – Közös karácsonyfadíszítés a Marosvásárhelyi Nemzeti Színházban

A Tompa Miklós Társulat és a Liviu Rebreanu Társulat közös karácsonyfadíszítésre várja a színházkedvelőket december 19-én, csütörtökön délután 5 órától 7 óráig a színház emeleti előcsarnokában. Az eseményre kicsiket és nagyokat egyaránt szeretettel, meleg teával és meglepetésekkel várnak.

Azon résztvevők, akik maguk által díszít helyeznek el a fán, sorsoláson vehetnek részt, amelyen Georges Feydeau *A hülyéje* szilveszteri bemutató januári előadásaira nyerhetnek belépőt. Azokat is szeretettel várják, akik a színház díszzeit kívánják a fára aggatni.

A rendezvény ideje alatt a pénztár is nyitva tart, így akár a karácsonyi ajándéknak szánt szabadbérletek, vagy a januári előadásokra szóló jegyek is megvásárolhatók.

Játsszunk angyalosdít! – Karácsonyi gyerekfoglalkozás a színházban

December 24-én, kedden délután 3 és 5 óra között a Tompa Miklós Társulat színészei gyerekfoglalkozást tartanak a Nemzeti Színház Kistermében. Az eseményre a belépés díjtalan, viszont a helyek korlátozott száma miatt előzetes jelentkezés szükséges.

Közös énekléssel, mesével, mondókákkal, kézimunkával, játékkal készülnek a karácsonyra, valamint kipróbálják, milyen lehet a napja ilyenkor az angyalnak.

Jelentkezni a pr.office.nemzetiszhaz@gmail.com e-mail-címen lehet (szükséges adatok: a gyerek neve és életkora, szülő neve és telefonszáma – amelyeket a színház kizárólag szükség esetén ez alkalommal használ fel), illetve az alábbi online dokumentum kitöltésével:

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1y1WItqbYFt3j4DFw2ZA3Di8UvV-RAtykyluBW85RYo5k/edit?usp=sharing> (megtalálható a színház Facebook-oldalán, az esemény leírásában is).

Varázserejű ételek, életek

Gáll Tímea és a Kölcsönkért kovász

Egy hajdanvolt mesevilág ízeivel, színeivel kínálja meg olvasóit a csíkmadarasi Gáll Tímea *Kölcsönkért kovász* című könyvében, amelynek marosvásárhelyi bemutatóját csütörtökön este tartották a Bolyai téri unitárius egyházközség Dersi János termében. A Kobak könyvesbolt szervezte közönségtalálkozón a szerzővel és a könyvet kiadó Gáll Leventével, Tímea „férj-urával” Trombitás Bota Melinda beszélgetett.

Nagy Székely Ildikó

Az est házigazdája az együttlételelejen első találkozásait idézte fel a gyönyörű kivitelezésű kötettel, amelyet kezdetben, még olvasatlanul kimondottan ételreceptskönyvnek hitt.

– Azt gondoltam, ez nem az én „asztalom”, továbbmentem, de valami csoda folytán mégis mindig visszakacsingattam a könyvre. Amint kinyitottam, megbabonázott. Kiderült, hogy jóval több, mint szakácskönyv, az élet van benne. Számomra a receptek másodlagosak voltak – és ezt nem pejoratív értelemben mondom –, az igazi izvilágot a hozzájuk fűződő élet-történetek hozták – mesélte Melinda, majd a kötet megszületésének előzményeiről, pontosabban arról kérdezte a szerzőt, mire volt először igény: az ételreceptekre vagy a történetekre?

A „beszélő” asztal

A molnár nagyszülők univerzumába visszatérve, Tímea férjével rusztikus hangulatú fogadót nyitott az évszázados vízimalom mellett. Három-négy évvel ezelőtt magyarországi vendégeik számára kezdte lejegyezni a felszolgált fogások elkészítési módját. A vendégek távozásakor mindig kérték, hogy cetlire írja le a recepteket, ő pedig megígérte nekik, hogy összeállít egy „lapocskát” az ételekkel. Ugyanannál az asztalnál látott az íráshoz, ahol harminc-egyven évvel ezelőtt felmenői ettek, dolgoztak, imádkoztak. Ekkor történt meg a varázslat: visszatértek hozzá, és megszólították a nagymama intő szavai, amelyek sok egyéb mellett az étel iránti tiszteletre tanították. Az elkövetkezőkben – mint egy igazi tündérmeseben – az egész környezet életre kelt, beszélni kezdett, többek között a nagymama rengeteg lábosa, a lisztesszák és a sóberágy is hozzájárult ahhoz, hogy a múltban őrzött világ jelené váljon. Így kerültek egymás után felszínre a család egykori történetei, amelyekről Tímea gyermekei kiskorukban azt hitték, csupán a képzelet szüleményei.

Bota Melinda – a régi nemzedékek mindennapjaitól való eltávolodás kapcsán – a költözésről szóló fejezetből emelt ki egy mozzanatot, azt, amikor az új otthonba készülők kivieszik a megmaradt ételt a hűtőből, és magukkal viszik.
– Az étel iránti alázatot mindenki gyermekkorában magába szívta. Tudtuk például, hogy kenyeret nem dobunk el. Akkoriban az ételt ki-ki maga termelte meg, ahhoz pedig, ami a saját kezünk munkája, más-kepp viszonyulunk, mint a megvásárolt dolgokhoz – fejtette ki a szerző.

„Mintha mindig karácsony lenne”
A kalendárisztikus év jeles napjai mellett a család személyes ünnepei – a gyermekáldás, a házassági évforduló – sajátos izvilágát átadó kötetből az est házigazdája a számára legkedvesebb fejezetet, a nagyszülöket aranyban látott részt is megemlíttette (Nagymama és nagytata aranyban). Ennek kapcsán esett szó a mindennapi szertartásokról, ame-

lyek a teljes napot átszöttek, és amelyek az olvasót is visszajuttatják saját gyermekkorába. A haját felkontyoló, kötényt kötő nagymama, az éjszakánként a vizet és a szelet hallgató, ebből a másnapi időjárásról tájékozódó nagytata alakja után a szerző a legszebb képet rajzolta hallgatósága elé, a molnár és a molnáré ruhájáról a reggeli fényben szálló lisztpor látványát, ami olyan, „mintha mindig karácsony lenne”.

A továbbiakban Gáll Tímea a csíkmadarasi malomházba visszavezető utat idézte fel. Mesélt gyermekkorára háromszögéről, amelyet a kizárólag egészséges ételeket készít, esetenként az eledel mellé vitamint is kínáló patikus édesanya, a szénhidrátokat előnyben részesítő molnár és a falatozót működtető, unokáját húsfélével tápláló, „bodegás” nagymama alkotott.

– Mindig megdondoltam, mit is ennek szívesen, és aszerint kérekedtem valamelyik nagyszülőmhöz – nevette meg hallgatóságát a szerző, aki felnőtként először az anya útján indult el, gyógyszerész lett. Amikor családjával visszatért a gyermekkorai környezetbe, ő is, férje is megtartotta a munkahelyét, idővel azonban rájöttek, hogy „egyet kell csinálni, s jól”, így maradt a fogadó.

– Kinek főz szívesen? – tette fel Bota Melinda a következő kérdést.

– Mindenkinek. Régi, egyszerű ételeket szolgálunk fel, az eltűnőfélben lévő erdélyi konyha fogásait. Aki hozzánk jön, a helyi ízekre kíváncsi – válaszolta Tímea. Férjével kacagva mesélték, hogy amikor a vendég idegenkedik bizonyos étkektől, elég azoknak idegen hangzású nevet adni, és máris vonzóvá válnak. Így találják fel néha a puliszkát fondüként.

„Utolsó mohikánok” üstje

Az autentikus, székely nyelvjárásból született szövegvilág mellett – amelyhez a kiadvány végén szómagyarázó kapcsolódik – a könyv másik nagy erénye a pompás képanyag. Ádám Gyula fotóművész – aki kiváló szociofotósként kezdetben idegenkedett az ételek megörökítésétől, de a természetközelségnek főszerepet szánó házaspár koncepcióját megértve örömmel vállalta el a megbízást – három év ünnepkörét fényképezte végig a Kölcsönkért kovász kedvéért, minden képének külön története van. Hatalmas anyag gyűlt össze, a több ezer képből sokat ki kellett hagyni. A közönségtalálkozó résztvevői a meg nem jelent fotókból is láthattak egy szemnek, szájnak, szívnek egyaránt tetsző válogatást. Birkák vonulása és pásztoraik, a gyermekkor salátá-, azaz „nemszeretem-levés”, vetrece (gulyás vagy pörköltféle), a híres kék pisztráng, puliszkát főző, ősz hajú férfi, szomszéd néni, szakácsnők (egyikük számos életszakaszon kísérte végig a szerzőt, a napközitől az egyetemi éveken át a házasságig), fények játéka, hármasszívúvá, füstölt hús körül sündörgő macska, úrnapi kör-

menet után saját készítésű kalibában imádkozó, beszélgető férfiak, kürtöskalácsot süítő gyermekek (Gállék aprónépe) – mind-mind a csíkmadarasi világ festői szépségű pillanatképei, amelyek épp olyan erővel ejtik rabul a szemlélőt, mint az ízes sorok.

Tímea és Levente fontosnak érezte, hogy könyvükben benne legyenek a székely hagyományos konyha „utolsó mohikánjai”, azok az idős emberek, akik még tudják a régi rendet, az évszakoknak megfelelő ételek idejét és elkészítési módját.

– Volt abban a világban egy olyan periodicitás, ami egy egész életciklust fenntartott. Ez olyan immunerősítőként szolgált, ami az állandó banán- és narancsfogyasztással nem biztos, hogy elérhető – tette hozzá a kötet kiadója.

Ami megkerült és ami eltűnt

A vetítés után Tímea újabb kulisszatitkokat árult el a Kölcsönkért kovász megszületésének előzményeiről. Az egyik legfontosabb mozzanat a nagymama hozománylevelének megtalálása volt, amelyben a hat kombiné, egy korsó, két vádjling és sok más vinnivaló után, a 39. tételnél az ételrecepteket tartalmazó kosztoskönyv következett. Ez az ősi bölcsességet őrző dokumentum fonódik egybe a szépiroi igényességgel papírra vetett családi történetekkel.

A közönségtalálkozó végén a könyv címét ihlető történet sem maradhatott titokban. A szerző elmesélte, hogy molnáré nagymamája Oláhfaluból ment férjhez Csíkmadarásra, és mint jövevény, szülőfalujából vitte magával a lisztet, amiből az unokájának örökségül hagyott kovász is készült. Majd húsz évig néptelenül állt a malomház, és amikor Tímea családjával hazaköltözött újraéleszteni a gyermekkorú világot, a kovász már nem volt a „taloson”. Bármekkora szegény is ez egy molnár unokájának, a szomszédból kért kölcsön kovászt az újrakezdéshez, erre utal a rejtelmes cím.

Az est házigazdájának kérésére Gállék arról is meséltek, hogyan töltik idén a karácsonyt. Szenteste náluk nincs vendégfogadás, meg-hitt, családi körben ünnepelnek. Tímea nem vásárol ajándékokat, helyette süt-főz, ínycsiklandó ételekkel kedveskedik szeretteinek. A töltött káposzta elkészítésének külön megadja a módját a család, cserépedényben hosszú órákon át főzik az ünnepi ételt, közben együtt vannak, imádkoznak, és persze a fenyőfa díszítése is közös öröm.

A könyv dedikálása előtt, közönségkérdésre válaszolva a szerző azt is elárulta, hogy a könyvből kimaradt fotók egy következő kötetben kapnak majd helyet. Már fogalmazódik a folytatás, a molnár nagymama élettörténete után a „bodegás” ismerhetik meg a székely mesevilágba vágók. (A *Kölcsönkért kovász* a marosvásárhelyi Kobak könyvesboltban vásárolható meg.)

Gruppen-Hecc Kabarétársulat

Ma jó a „medvem”

Ilyen szó nincs is? De van. Ha az unió által szigorúan védett kárpáti barnamedve már napi rendszerességgel betolakszik az étleterünkbe – eddig mi tettük ezt vele –, akkor miért ne tolakodna be a szókincsünkbe is, nemde? Dedme!

Most még csak az udvarunkba, pajtánkba, játszóterünkre jár be, holnap már beül mellénk a moziba, megeszi-issza a popcornunkat, kólánkat, át kell adnunk neki a helyünket a maxitaxin, amit idővel átkeresztelünk „macitaxira”, és ha nem terítünk neki is az asztalunknál, vagy korlátozzuk a hozzáférést a hűtőszekrényünkhöz, akkor a hatóságok elveszik a házunkat, és mehetünk az erdőbe lakni. Ott legalább nem lesz medve.

Milyen büszkén mondtuk 2007-ben: bevettek az unióba. Most azt mondjuk: bevettük az unióval.

No de sebjam, ma így is jó a medvem! Kerek évfordulót ünnepe-lünk: 30 éves a forradalomnak csúfolt gengszterváltás, 30 éves a hazai, eredeti demokrácia, amely

inkább eredeti, mint demokrácia. Mit is mondott '90-ben Silviu Brucan? Hogy 20 év kell, amíg itt megváltozik a komcsi mentalitás. Elszámoltad magad, öregem. Harminc év alatt sem változott meg. Csak most már lehet kapni banánt.

De aki a párhuzamos államról beszélt, az már a lerbén csücsül. És azok is, akik telefonon viccelődtek egy kukában felrobbanó petárdáról.

Ma jó a medvem! Mert szinte a kabaré maradt az egyetlen hely, ahol még ki lehet mondani dolgokat büntetlenül. Vagy jobb, ha mégis összekészíték egy kis csoportot fogkefével, cserebugyival-zoknival és pizzamával minden eshetőségre?

Ma azért is jó a medvem! Mert tudom, hogy ettől üti meg őket a guta lesötétített irodáikban. És attól, hogy 100 év után is még mindig itt vagyunk, és a kedvünket, azt nem tudják elvenni.

Brumm!
Jó szórakozást, és boldog új évet kíván a marosvásárhelyi Gruppen-Hecc Kabarétársulata!

Nagy István

Kabaré
2019-2020-as évad

GRUPPEN-HECC
Ina Molnár Tímea Nagy István

MA JÓ A
MEDVEM

Felleg:
Biluska Annamária • Csiki Hajnal • Tóth Kati
Nagy István • Kárp György • Nagy Péter

Zene munkálata: Nyágya István • Hang- és fény-technika: Göllner Károly
Prod. assz.: Hompót Szilárd
Rendezte: Nagy István

Szováta, Domokos Kázmér Kultúrotthon
2019. december 30., hétfő este 7 óra.

2019-2020-as évad

Logo of Gruppen-Hecc Kabarétársulat with various sponsors like FONCO, DIEGO, and others.

radio.kptv.ro

KPTV
THE ROCK STATION

radio.kptv.ro

Logo of KPTV THE ROCK STATION featuring a stylized eagle head.

**SEGÍTSÜNK EGYÜTT
A MAROSVÁSÁRHELYI
MAGOS GYURI BÁCSINAK
LEÉGOTT HÁZA ÚJJÁÉPÍTÉSÉBEN!**

ASOCIATIA SERVICIUL DE AJUTOR MALTEZ IN ROMANIA
UNICREDIT BANK
R042BACX0000003026889023

MÁLTAI SZERETETSSZOLGÁLAT MAROSVÁSÁRHELYI SZÉKHÁZA,
BEREK UTCA (STR. LIVEZII) 1.
TEL: 0752857292

Legyen hagyomány az adomány!

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A **TIMKO PÉKSÉG** alkalmaz **ELÁRUSÍTÓNÖKET**: Unirii és környéke (Annamari, tel. 0756-128-308), November 7. negyed és környéke (Lilla, tel. 0756-128-311); Meggyesfalva (Kinga, tel. 0756-128-309); Tudor negyed (Andi, tel. 0756-128-312), Rozália, tel. 0756-128-310. (64225-I)

VILLANYSZERELÉSI ANYAGOKAT FORGALMAZÓ KFT. alkalmaz **ELADÁSI ÜGYNÖKÖT, SOFÓRT, VILLANYSZERELŐT.** Tel. 0734-123-877. (21799-I)

A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ 100 kg-os disznó és malacok, házhoz szállítjuk. Tel. 0728-971-777. (5735-I)

ELADÓ jó minőségű, cukor nélküli szilvapálinka, 35 lej/liter. Tel. 0741-997-584. (5745-I)

MINDENFÉLE

ALKALMAZUNK hegesztőt és lakost. Tel. 0744-572-889. (21684-I)

TETŐT, csatornát, lefolyót javítunk, kicseréljük a törött cserepeket. Tel. 0747-816-052, 0742-421-164. (5655)

FÉMSZERKEZETI MUNKÁT vállalok: kapu, garázsajtó, ablakrács stb. Tel. 0744-966-747. (21682-I)

MEGEMLEKÉZÉS

Soha el nem múló fájdalommal emlékezem szeretett fiamra, **KONTZ LÁSZLÓRA** halálának második évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerető édesapja. (2/5659)

Szomorú szívvel emlékezőnk december 18-ára, mikor eltávozott közülünk **DEMETER ANNA** szül. Molnár. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szomorú hozzátartozói. (5746)

A **MAROS MEGYEI POSTAHIVATAL** alkalmaz személyzetet Nyáradkarácsonba. Bővebb információ a 0265/224-300-as telefonszámon vagy a www.posta-romana.ro weboldalon a Cariere címszónál. (sz.-I)

A temető csendje ad neki nyugalmat, emléke szívünkben örökké megmarad. Fájdó szívvel emlékezőnk december 18-ára, amikor a halál 2 éve hirtelen elragadta a nyomati születésű **SÓFALVI ERNŐT**. Emlékét őrzi bánatos édesanyja és testvére. (5686)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága jó édesapa, nagytata, após, apatárs és jó szomszéd, **BÁLINTH ELŐD** 84. évében csendesesen megpihent. Temetése december 20-án, pénteken 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben, unitárius szertartás szerint. Nyugodjon békében!
A gyászoló család. (sz.-I)

Mély fájdalommal és megtört szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, dédnagymama, testvér, rokon és jó ismerős, **özv. SIPOS JÁNOSNÉ szül. OROSZ MARGARETA (Matyó)** szíve életének 80. évében hosszú, méltósággal viselt szenvedés után megszűnt dobogni. Drága halottunk temetése 2019. december 18-án, szerdán 14 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.
Lánya, Arabella és családja. (5742-I)

Összetört szívvel kísérem utolsó útjára drága édesanyámat, **SIPOS MATYÓT**. Emléke legyen áldott, nyugodjon békében!
Szerető lánya, Temike. (5742-I)

Megtört szívvel búcsúozunk drága és szerető **MANYI** mamától. Emléke áldott marad szívünkben örökre!
Szerető unokái: Macika, Evelyn és családja. (5742-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal és szomorú szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték, hogy a szeretett, drága jó férj, gondos édesapa, nagytata, testvér, bátya, após, rokon, apatárs, sógor, unokatestvér, jó barát és szomszéd, **MOLNÁR ISTVÁN** életének 67. évében, súlyos betegség után, december 16-án csendesesen megpihent. Drága halottunk temetése december 19-én, csütörtökön 13 órakor lesz a református temetőben, református szertartás szerint. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (5744-I)

OTTHON AZ ÉLET FÁJÁNÁL
Dr. Elena Gabor

Kobak Könyvesbolt
Könyvbemutató
Győzelem Tér 18 szám
(Romarta Luxury Events)
Marosvásárhely
December 18, 18:00 óra

Megrendelhető: 0732763298
Kobak Könyvesbolt
www.amazon.com

„Otthon Az Élet Fájánál” egy olyan ünnepi könyv, amely fényt derít a tudat, az élet és a halál misztériumaira, és a betegségek okaira. A könyv négy olyan hipnoterápiás esztanulmányt mutat be (a tudat-latt terápia keretén belül), amely által súlyos rendelleneségek szenvedő alanyok gyógyultak meg (a depressziótól, öngyilkos gondolatoktól, szorongástól, álmatlanságtól, stb.) azáltal, hogy csodálatos önfelfedező utazásokra tettek meg és újból egységükbe kerültek a fényes éjszakkal, semmilyen gyógyszeres beavatkozás nélkül. Azok az ünnepi technikák amiket Gabor doktorunk fejlesztett ki a tudatlant és tudatfeletti univerzum felfedezése érdekében, segítnek a könyv főhősének új területek felfedezésében. Ezáltal, virálok és levegőtől területeket fedeznek fel, mint az élet utáni- és előző életbeli univerzumot, a Négző Valóságot - ahonnan származnak a lelkek, és így sikerült kapcsolódniuk az Élet Forrásával is.

Jézus mondja: „*Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbenem, ha meghal is, él.*”
Fájó szívvel emlékezem december 18-án férjemre, a marosvásárhelyi születésű **MÁTÉ ISTVÁNRA** (Stefi) halálának hatodik évfordulóján. Kérem azokat, akik ismerték és szeretették, áldozzanak egy percet emlékére.
Isten nyugtassa! Nyugodj békében!
Szerető felesége, Marika. (5673-I)

Kit éveken át annyira szeretettünk, nem lehet már többé soha velünk. Teste a földbe, lelke az égbe szállt, minket egy életen át elkísér a gyász.
Síríg tartó fájdalommal emlékezőnk december 18-án a drága jó gyermekre és testvérré, a nyáradszentlászlói ifj. **BENKE CSABÁRA** halálának 21. évfordulóján.
Áldott, szép emléket őrzik szülei, testvére, Erika és családja. (5707-I)

Fájdalomtól megtört szívvel emlékezőnk a drága jó férjre, édesapára, a nyáradgálfalvi **ZSIGMOND LAJOSRA** (Feri) fájó elmúlásának első évfordulóján. Így búcsúztál tőlem, Ferim: „Szervusz, köszönök mindent”. Nem felejtlek soha, bárhová megyek, üres az otthonom. Ó be rossz, ó be nehéz nélküled! Hiánnyodat mindig érzem, felejtethetetlen, drága jó Ferim. Nyugodj békében! Nem felejtlek soha!
Valamint emlékezőnk a drága jó szüleimre: édesapámra, **ZSIGMOND LAJOSRA** halálának 15. évfordulóján, édesanyámra, **ZSIGMOND ILUSKÁRA** született Toth halálának 3. évfordulóján.
Csendes álmotok fölött örködjön a szeretet és az emlékezés. Nyugodjatok békében, drága családom, nem felejtünk titeket!
Szeretteik. (5734)

Szomorú szívvel búcsúozom drága testvéremtől,
SIPOS MATYÓKÁTÓL.
Nyugodj békében!
Ildikó. (5742)

Szomorú szívvel búcsúozom kedves nagynénémről. Nyugodj békében,
MAMÓ!
Dezike. (5742-I)

Decemberi AKCIÓ

*részletek az optikákban
DORAOPTICS.RO

20% KEDVEZMÉNY A PRÉMIUM ANTIREFLEX RÉTEGGEL ELLÁTOTT LENCSEKRE

*Ha nálunk vásárolja szemüvegeretét

- MAROSVÁSÁRHELY • Mărășești tér, 21 szám, Tel.: 0733-553.976
• 1918 Dec.1 sugárút, 126 szám, Tel: 0265 250 475, 0755 088 379
- SZÁSZRÉGEN • Szabadság sugárút 12/2 szám, Tel: 0265-512.095, 0733-553.971
• Cardinal Al. Todea utca 25/A szám, Tel: 0728-908.856
- NYÁRÁDSZEREDA • Tüzoltó utca, 1 szám, Tel: 0265-576 514, 0733-553.973
- MAROSLUDAS • 1918. December 1 sugárút, 7 szám, Tel: 0735-786.853
- DICSŐSZENTMÁRTON • Győzelem utca 21 szám, nr. 21, Tel: 0736-386.353

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségügyi biztosiási pénztári alapról származó összeggel **ártámogatott (ingyenes)** orvosi analízisek elvégzésére! Ehhez szükséges kúldópapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7-19 óra között, valamint szombaton 8-13 óra között.

Várjuk Önöket!

Szilveszter Bulgáriában: Albena

Időpont: 2019.12.30. – 2020.01.02.

Szálloda:
PrimaSol
Ralitsa
Superior 3*

**Ár: 242
EUR/fő/3
éjszaka**

Ellátás:
all inclusive

Élő zene, medencehasználat az árban.

Részletek irodánkban!

Információk / foglalás irodánkban:
FAMILY HOLIDAY UTAZÁSI IRODA
Marosvásárhely, Tusanád utca 1/8.
Tel/fax: 0365.449.833
Mobil: 0749.922.887
E-mail: office@family-holiday.ro
Web: www.family-holiday.ro

Ingyenvásárlási hirdetés

A Maros Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Igazgatóság (DGASPC), az Európai Szociális Alap által társfinanszírozott Venus - Együtt a biztonságos életért projekt keretében, a Maros Megyei Tanács nevében bútorozatlan lakrészt vagy házat vásárol, amiben van

- előszoba;
- legalább négy külön bejárható szoba, amelyből három egyenként legalább 12 négyzetméteres felület;
- minimum 3 mellékhelyiség, amelyből kettőben fürdőkád/tusoló, fedeles vécékagyló, mosdókagyló, hideg, meleg víz található, és a másikban egy mosdókagyló, hideg, meleg víz, vécékagyló;
- konyha;
- raktárhelyiség: kamra, lomtár/pince stb.;
- saját hőközpont és termopán ablakok.

Az ajánlatokat zárt borítékban a Maros Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Igazgatóság Trébely utca 7/C szám alatti székhelyén, a földszinten, a 6-os irodában kell benyújtani 2020. január 10-én 13 óráig. Bővebb felvilágosítás a gyermekvédelmi igazgatóság www.dgascpmures.ro/informatii de interes public elérhetőségén, illetve a 0265/219-235 és a 0265/213-512 (belső 41) telefonszámon munkanapokon hétfőtől péntekig 10 és 13 óra között.

A feladatfüzetet kérésre e-mailben is elküldjük, cím: achizitii@dgascpmures.ro, vagy személyesen átvehető az igazgatóság székhelyén, Trébely utca 7/A szám, I. emelet, közbeszerzési osztály.

A Maros Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Igazgatóság vezetősége